

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 június 16, hétfő

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVF OLYAM.
146 szám

Gheorghiu-Dej
előterjesztette a gazdasági újjáépítés teljes munkatervét

Nincs két irány a Magyar Népi Szövetségben

Az egységet a dolgozó földművesség, a városi dolgozó kisemberek és a becsületes haladó értelmiség között teremtyük meg

Csákány Béla képviselő nyilatkozata a magyarság időszerű kérdéseiről

A lapok között és a rádió is sugározta a Magyar Népi Szövetség Központi Végrehajtóbizottságának legutóbbi ülésén hozott határozatát. Ez a határozat széles szhangot keltett a romániai magyarság széles rétegeiben. Ezért csak láttuk, hogy a Magyar Népi Szövetség főtákarát, nyilatkozók hátréstartva, a romániai magyarság széles rétegeiben. Ezért csak láttuk, hogy a Magyar Népi Szövetség főtákarát, nyilatkozók hátréstartva, a romániai magyarság széles rétegeiben. Ezért csak láttuk, hogy a Magyar Népi Szövetség főtákarát, nyilatkozók hátréstartva, a romániai magyarság széles rétegeiben.

FELELET: A román demokrácia építő munkájának büns lekielcsínzésében, sőt háttámadásában, nemzeti jogegyenlőségünk irányában, főképpen a Román Kommunista Párt segítségével elért eredményeink semmibehevésében s ezeken keresztül a bizalmatlanság felkeltésében a román demokrácia iránt.

A reakciós mesterkedések eredménye

KERDES: Mi volt a következőképpen ezeknek a törekvéseknek?
FELELET: Sajnos, teljes őszinteséggel meg kell mondanom, hogy a magyar reakciós ügynökök e törekvései bizonyos sikert értek el. Sikert a szervezeteink eddigi s az első kérdésre adott feleletben említett határozott népi demokratikus politikáját ingadozóvá, elmosódottá tennie. Egy, a Kállay-féle hintapolitikára emlékeztető bizonytalanság vált érezhetővé, ami nagymértékben csökkentette öntudatos eszelekvő magyarjaink éberségét és harci készségét. A kevésbé öntudatos rétegeket pedig új csodavárásba ringatta s ezzel megakadályozta, hogy tömegeink igazi népi érdekeinkért komoly demokratikus harcra mozgósíthatjuk. A reakció pedig csak erre törekedett: most már mind szemtelenebbül hirdette a szellemi, politikai és gazdasági elzárkózás magyar népi szempontból öngyilkos jelszavait. Gyakorlatilag siker

ült olyan, üres sérelmi politika vonalára csábítani, amely egyrészt az igazi népi érdekek elhanyagolására, másrészt demokráta szövetségeseinkben irántunk jogos bizalmatlanság felkeltésére vezetett.

KERDES: Milyen példákat tudna erre felhozni?

FELELET: A legfontosabb a földreform kérdése. Míg a kisajátított földesurak állandó ostrom alatt tartották szervezeteinket s ez — az előbbieknél már nem érthetően — ki is állott mellettük, képtelenek voltunk például arra, hogy a juttatások során a sovinszta reakció mesterkedései folytán szenvedett jogtalanságokról országosan képet alkossunk. Ugyanigy a szövetségi kérdésben. Noha a napnál világosabb, hogy népünk gazdasági megerősítésében szövetségeink csak ugy tölthetik be feladatukat, ha bekapcsolódnak az ország szövetségi mozgalmába, lépést tartanak a nagy fejlődés előtt álló népi szövetségi mozgalommal, mégis a saját pozíciójukat is féltő, de egyúttal a hazai és nemzetközi reakció céljait is követő szövetségi bürokráciáinknak sikerült az elzárkózást olyan tökéletességre fejlesztenie, hogy szövetségeink egymásután sorvadnak el, ha érelyes kézzel véget nem vetünk ezeknek a mesterkedéseknek. Vagy említsen meg az EMGE néptől elszakadt vezetőségének esetét. Az EMGE-központ reakciói még

mindig a „nem politizálás“ népeellenes jelszavával igyekeznek földművességünket a reakció tartalékhadseregévé nevelni. Ahelyett, hogy az új gazdák megsegítésén dolgoztak volna, afelett sírányoztak, hogy a földreform tönkretette a „magtermelő gazdaságokat“. Felfogásukat legjobban jellemzi az a propaganda, amelyet az ő szakembereik közreműködésével is szerkesztett kitűnő földművelésügyi munkát, a „Falvak Népe“ ellen folytatnak országszerte.

A követendő út

KERDES: Miben látja a kibontakozás útját?

FELELET: Ezt Népi Szövetségünk harcok hagyományai szellemében világosan megmutatja legutóbbi központi végrehajtóbizottsági ülésünk állásfoglalása. Ez az egyhangú határozat keményen szemel le a reakciós törekvésekkel. Vegye észbe mindenki: a Magyar Népi Szövetségben nincs két vonal. Elszámították magukat azok, akik szervezeteinket egy vékony és a széles magyar népretegek szerencsésére immár kipurultásra itélő réteg érdekében ki akarták használni. Határozatunk világos. Komoly fordulatot jelent szervezeteink életében.

— Világosan kitűnik e határozatból, hogy a mi egységünk magyar egység, de demokratikus népi egység s nem elvtelen, néparuló szövetség. Egységet akarunk a

dolgozó földművesség, a városi dolgozó kisemberek és a becsületes haladó értelmiségiek között, de nem akarunk egységet a kiszájtott földesurakkal, a falu kizsákmányoló elemeivel, a magyar közélet vámszedőivel, az üzérrel s azokkal, akik a történelem kerekét vissza akarják fordítani. A rákfenével nem akarhatunk egységet, mert ez az egészséges testet megfertőzi. Ezt ki kell operálni s ki fogjuk operálni. Ezért hívtuk fel szervezeteinket arra, hogy kíméletlenül seperjenek ki mindenkit, aki a reakció szolgálatában állva, gátolja az egészséges népi harcok szervezeti élet kibontakozását. Ugyanigy elvárjuk sajtóinktól, hogy — eltérően az általános jelszavak eddigi hangoztatásától — folytasson konkrét, kíméletlen harcot a romániai magyar közéletben bárhol megbúvó reakciós elemek ellen. Akárhol legyenek is ezek, egyetemen, tantestületben, bármilyen társadalmi szervezetben, el kell tűnnök népünk útjából. Mint ahogy Tárca Bertalan elsöpörte a felháborodás a Dalos szövetség éléről, ugy kell kifüstölni az EMGE, a szövetségi intézményeink vezetőségeiből, az egyetem, a tantestület, a közbirtokosságok stb. éléről és kebeléből mindazokat, akik egészséges munkánk akadályai. Így teremtyük meg magunknak az erkölcsi alapot arra, hogy felemelt fejvel állhassunk ki az igazi magyar népi érdekekért s demokráta szövetségeseinkkel együtt dolgozhassunk az ország újjáépítésén.

A román néppel együtt

— Mert ma ez az első feladat. Itt élünk Romániában s kérdéseinket csak a román néppel együtt oldhatjuk meg. Népbondítás, üres demagógia minden olyan jelszó, amely szerint nemzeti egyenjogúsításunk kérdése bármilyen külső reakciós beavatkozás folytán, vagy demokráciánk többi általános kérdéséről függetlenül megoldható. Ezzel szemben az igazság az, hogy amilyen mértékben erősödik és fejlődik országunkban a népi demokrácia, olyan mértékben izmosodik, válik feljebb jogegyenlőségünk. Ezért, noha egy pillanattig sem lankadhatunk a jogegyenlőségünk maradtalan megvalósításáért végzett munkánkban, a ma elsőrendű feladata gazdasági életünk egészségessé tétele s ezzel demokráciánk gazdasági alátámasztása. Ezért kell minden erőnkkel támogatnunk a haladó demokrácia erőt, s elsősorban a munkásságot és az annak élén álló Román Kommunista Pártot ebben a harcban. Így szilárdítjuk meg az országban a népi demokráciát, biztosítjuk népünk szabad fejlődését, s visszatér előre a demagógia népek gazdasági, politikai és szellemi közlekedésének ügyét is. Ezzel verjük vissza a nemzetközi reakció kísérletezéseit is, s biztosítunk nagy harántunk, a Szovjetunió oldalán oly békés állapotot III. Európa a tájékán, amelyen minden háborus szándék, minden nemzetközi zavarteltetés törekvése megtörik — fejezte be nyilatkozatát Csákány Béla dr.

Az új ellenőrzési törvény szerint

A termelőtől a fogyasztóig ellenőrzik az áru útját

A szövetségek és ellátószervek részére kiutalt áru mennyiségét és árát esetről esetre a sajtóban közli a minisztérium

BUKAREST. — A nemzetgazdasági minisztérium által Gheorghiu-Dej miniszter vezetése alatt elkészített gazdasági természetű törvényjavaslatok, melyek közül az ipari központok felállítására vonatkozó már meg is szavazta a képviselőház, a tulajdonképpeni céljuk a meglehetősen kuszált és leromlott gazdasági helyzet rendezése és a termelés fokozásának szabályozása. Ez természetesen az ipari és kereskedelmi élet fellendítésével a széles népi tömegek megsegítését is jelenti. Igen természetesen, azonban, hogy mindezek az intézkedések csak akkor hozhatják meg a kívánt eredményt, ha biztosítani lehet az áruak a termelőtől a fogyasztóig való egyenes útját, ha sikerül kiküszöbölni azokat a követőket, akik a dolgozó nép bors milliárdok és milliárdokat keresnek. Szükségszerű volt tehát, hogy a nemzetgazdasági minisztérium a termelés és az áruk továbbá az áru útjának megfelelő ellenőrzésről is gondoskodjék. A nemzetgazdasági minisztériumban el is készült az erre vonatkozó törvényjavaslat, amit rövid jelentés alapján néhány nappal ezelőtt ismertettünk. Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter most felhatalmazta Mihail Levente államtitkár, hogy a gazdasági ellenőrzésre vonatkozó törvényjavaslatról részletesen is nyilatkozzék.

képviselői előtt mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a kereskedelmi és ipari minisztériumnak az új ellenőrzési rendszer bevezetésével az a célja, hogy lefeljebb és kegyelem nélkül megbüntesse mindazokat, akik üzérkedésükkel, szabotázsukkal a kormány intézkedéseit akarják keresztelni. A minisztérium elhatározta, hogy a termelői erőnek a lehető legjobb termelési feltételeket biztosítsák, ugyanakkor azonban célja az ellenőrzés olyan megszervezése is, hogy az ne jelenten zaklatást, se féket a hasznos és becsületes gazdasági tevékenységnek. Eppen ezért megismerjük az összes kis vevőre vonatkozó jegyzőkönyveket, csak a kivonatok üzérkedők megbüntetésére fognak törekedni.

Az államtitkár rámutatott arra is, hogy a legfőbb cél az üzérkedés megelőzése. A preventív ellenőrzéssel lehet csak biztosítani a dolgozó munkás és földműves rétegek kellő ellátását. Ennek a célnak megfelelően a kereskedelmi és ipari minisztérium egész pépérete, valamint a legfeljebb ellenőrző szervek az egész ellenőrző gépezettel állandóan viszonyban lesznek. Az ellenőrzést végző közegek munkáját központosítják és támogatják a bizottságok, a közgazdászok és a rendőrség. Törekedni fognak ugyanakkor arra is, hogy ezek az ellenőrző közegek meggyerjék a közön-

ség rokonjait és együttműködését. Uj együttműködési lehetőségeket dolgoznak ki erre vonatkozóan, tekintettel arra, hogy az ellenőrzést bármennyire jól szervezzék is meg, képtelen egyszerre minden területre figyelni.

Az ellenőrző szervek az ellenőrzést az ipari termelésnél és a mezőgazdasági termények gyűjtésénél, valamint az import-export üzletkésznél kezdik. A legfőbb ellenőrző központ a szövetségek, az ellátószervek részére juttató vagy juttatandó minden árumennyiséget azonnal közli a legjobban és falvakon az ármezsgélésnél egyetemben s így meggazdagodó módon lehetőséget adnak arra, hogy a nagyüzemek maga is hozzájáruljon az ellenőrzés elvégzéséhez.

Levente államtitkár nyilatkozata végén rámutatott arra, hogy az ellenőrző gépezet minál tökéletesebbé tétele érdekében az ellenőrző gárdát nevelik a leghevesebb és a rendszerhez legjobban bízható elemekből. Ezeknek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Az ellenőrző gárda felvételére szerint vény munkásokat. Amennyiben a legkisebb részegyet is elbizonytolták, az üzérkedésből harsonló ellenőrzés feljebb lehet meghibásodni. Bejelentette végül az államtitkár azt is, hogy mindezek az intézkedések természetesen maguk után vonják a jelenleg érvényben lévő üzérkedés elleni törvény teljes és megfelelő revízióját.

Mihail Levente államtitkár a sajtó

egy négyüléscél

'Az emberek a lépcsőre telepedtek és várnak. Az öregek füstölnek, panaszkodnak, bajokon rágódnak. A fiatalok az udvaron viháncolnak, vagy a kerítés mellé fektetett simatörzsű fenyőfán ülnek szép sorjában és csevegnek-csiripólnak, mint fecskék a telefondróton.

Nyolcórát járt kopott kis autó duruzsolása riasztja fel őket. No lám, megjöttek az urak, nem úgy, mint a multkoriban...

Kis idő múlva zsong az iskola-terem, kezdődik a gyűlés. Az első szám politikai beszámoló. Hogy mi hír az országban és kint a nagyvilágban?

Tulajdonképpen feladatom az lenne, hogy néhány talpraesett mondatot papírra vessek abból, amit a dobogóról hallok, hiszen ez így szokás. A szervezet lapjának idéznie kell valamit politikussai beszédéből.

De hirtelen ötlettel hátrahúzódom és a hallgatódságot kezdem figyelni. Mert lám, olyan hallgatódság ez, amelyik nem hallgat.

S mi lenne, ha egyszerűen nem a szónok beszédét jegyzném, hanem az emberek süttogásait és halk mondatfoszlányait?

Kinyitom hát jól a fülem és figyelek. Mellektem jobbról recsecsen a szék. A plébános ur odahajol a hűgához és feddő hangon oktatja:

"Tűnj el ebben a vacak ruhában"

— Ha vége van a gyűlésnek, tűnj el, ne lássanak ilyen vacak ruhában. Ugy nézel ki, mint egy cselédány...

— Ugyan már, hát nézd meg, ők is elég kopottak! — védekezik zavartan a hűga.

Baloldalt is recsecsen a szék. Jegyzem az alábbiakat:

— Te Mózi, nézd csak azt a harisnyás-embert az asztal jobbik sarkánál. Mit keres az itt?

Mózi sokideig morog valamit, de furcsa torokhangon beszél s csak ennyit sikerül kihálasznom az asszonynak adott feleletből:

— Az ördög tudja... Hogy mosi ilyen paraszok is beülnek az autóba... Csak nem akar ő is beszélni!... Ejsze fél a munkától, hogy urak között cselleng mint a kiskutyá...

A süttogás fonala kettészakad mer a "harisnyás" lépik az előbb szónok helyébe s nyugodt, egyszerű mondatokat formálva beszélni kezd. Tisztaszemű, értelmes, homlokú parasztember. Szakszerű gazdálkodásról, paraszti öntudatról, haszontalan hagyományokról szóló beszédéről és közös pénzén vásárolt traktoráról magyaráz.

Most már sokhelyütt recsecsen a szék, halk mozgolódás támad a teremben. Nézik, figyelik a mondatokat, ruháját, csontos barna kezét és tömött bajuszát. Csodálkoznak.

Csizma az asztalon?

— Hogy kerül a csizma az asztalra? — röppen fel mögöttem halkán a csodálkozás. Megfordulok. Testes, "nadrágos-ember" mosolygós szemével találok rá.

— Érdekes? — kérden szerényen.

— Nagyon-nagyon érdekes — feleli zavartan —, utca gondolván hogy az előadás nagyszerűsége felől éreklődöm.

— Nem annyira érdekes, mint inkább szokatlan — teszi hozzá piéz kis gunnyal, amit nem tudok lenyelni.

Akkor az a más, oldalra a székügy mellett három is ücszsedugják fejüket.

— Aztán csodálkozik, hogy az a nagy jelenség létezik a világon. Hat lel tanult ez a megvezetés? Ejsze, még irni se tud, olyan egyszerű a beszédje. Még a gyerekek is megértik.

Az ablakmelyedésben szegény, anya szorong a fiával. Kiesérelt szemmel és áhitatosan figyel a beszélőre. Rokonaim világ-felfogására gondolok és kitalálom: valami ábrázolást a fejében.

SÜTŐ ANDRÁ

Már Foksányból és Máramarosszigetről hazaengedik az erdélyi hadifoglyokat

Orvosi készütség a pályaudvarokon — Segítsük a kórházba került foglyokat!

NAGYVÁRAD. — A magyar kormány Romániába küldött hadifoglybizottságának egyik vezetője, dr. Réti Endre a Románián átutazó hadifoglyszállítmányok továbbításának elrendezése után visszatért Budapestre. A hadifoglybizottság Bukarestben a Magyar Misszió mellett működik, illetve azokban a helyeken, ahonnan a Szovjetunióból elbocsátott magyarországi hadifoglyokat hazafelé irányítják.

Az újságírók megkérdezték Réti Endrét, hogy milyen osztályozás szerint indították utnak a hadifoglyokat a Szovjetunióból, illetve tekintetbe vették-e az elindításnál a foglyoknak azt a bejelentését, hogy a mai Magyarország területén laknak-e? A misszió vezetője a következőket mondta:

— Semmiféle ilyen szempont nem szerepelt az utbaindításnál. A Szovjetunióban rendkívül pontosan törzkönyvezték a hadifoglyokat. A hazaszállításnál egyetlen tény szerepelt, az, hogy a hazatérő hadifoglyok egy magyar hadseregnek volt a tagja.

— Tekintetbe vették-e a hazaszállításnál azt, hogy milyen állampolgárságu, vagy milyen illetőségi az illető hadifogly? — kérdezték az újságírók.

— Sem az állampolgárság, sem az illetőségi hely nem volt döntő jellegű, csak az, hogy az illető a magyar hadseregben szolgált-e — mondotta Réti Endre.

— Ez azt jelenti tehát — válaszolták az újságírók —, hogy az erdélyi, illetve észak-erdélyi hadifoglyok is hazajönnek. — Kétségtelenül azt jelenti — hangzott a felelet. — Az erdélyi hadifoglyokat már Máramarosszigetről és Foksány-

ból hazaengedik, míg a magyarországi közös vonaton mennek Debrecenbe. A magyar kormány hadifoglybizottságának vezetője elmondotta azt is, hogy 8—10 napja rendszeresen érkeznek a hadifoglyszállítmányok. A volt hadifoglyok egyöntetűen azt mondják, hogy élelmiszerek rendes volt, a bánásmód kifogástalan. Jó ruhában érkeznek haza, két váltás fehérneművel, ami saját tulajdonuk és amit hazavihetnek.

HOGYAN GONDOSKODNAK A HADIFOGLYOK ELLÁTÁSÁRÓL AZ UTAZÁS ALATT?

KOLOZSVÁR. — A MNSZ központi nőbizottsága a magyar hadifoglyok átutazásával kapcsolatban a következő tájékoztatást adta ki:

Hadifoglyok konyháink újjászervezése és felkészülten várják a hazatérőket. A magyar kormány az átutazó magyarországi hadifoglyokat kielégítően ellátja a szükséges élelmiszerekkel. Ezért foglyok konyháinknak minden élelmiszerkészletet és teljes erejükkel arra kell fordítani, hogy a romániai illetőségi foglyokat segítvük élelemmel.

Románia demokratikus népének és hatóságainak áldozatkészségét bizonyítja az a rendelkezés, amit az egészségügyi minisztérium május 27-én 34.481—947. szám alatt Brassó, Segesvár, Kolozsvár és Nagyvárad állami kórházainak kiadott. Ebben az egészségügyi miniszter utasítja a kórházakat, hogy az említett állomásokon állandó orvosi szolgálatot tartassanak. Az orvosi kirendeltségnek az a feladata, hogy a hadifoglyvonatokon

érkezők részére azonnali segélynyújtást adjon és a legyengült állapotban lévők, továbbutazásra képtelen hadifoglyokat kórházi kezelésre bentalja. A kórházba utalt magyar hadifoglyokat a leg gondosabb ápolásban részesítik a román állam költségén.

NE ADJANAK GYÜMÖLCSÖT A HADIFOGLYOKNAK!

A bukaresti magyar misszió is közleményt adott ki, amelyben ismerteti, hogy a magyar kormány a hazautazó hadifoglyok élelmiszerellátásáról gondoskodott és arra kéri a közönséget, hogy a vonatra ne adjanak fel semmi

féle gyümölcsöt, mert a foglyok mindezzel el vannak látva.

Mint a hivatalos közleményekből kitűnik, a hazautazó foglyok minden szükségletéről meggyugtató módon gondoskodás történt, ami azonban nem jelenti azt, hogy a kórházba kerülő foglyokra könnyű, tápláló ételekkel nem lenne szükséges ellátni már csak azért is, hogy érezzék a romániai nők meleg szívének feljűk árado szeretetét, ami ben a jelek szerint nem lesz hiány. Mindazok, akik vállaltatják ezt, tartassák az elkövetkező hónapok alatt első feladatuknak és ezzel eleget tesznek az emberiség iratlan törvényeinek.

Hosszu évek óta nem ígérkezett olyan termés Arad megyében, mint az idén

ARAD. — Az esőre fordult időjárás országsszerte megjavította a terméskilátásokat. Az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara legutóbb kiadott jelentése a megye várható terméséről kelendőképpen rámutat arra, hogy az utóbbi időben megváltozott időjárás milyen nagymértékben befolyásolta a vetéseket.

— A terméskilátások szépek és jelentős eltérést mutatnak a mult esztendőitől — állapítja meg a gazdasági kamara jelentésében. A tavaly ilyenkor már benne voltunk a szárazságban s előre lehetett látni a fenyegető bajokat. Ezzel szemben az idén sokkal több földet műveltünk meg és a vetések mindenütt frissek, üdék, dusak és gyönyörű eredményt ígérnek. Az őszi árpa mondható csak itt-ott gyenge, de ez is javulhat még. A tengeri jó körülmények között kel ki és nagyon szépen fejlődik. Gyönyörű az idén a cukorrépa. A buza és a rozs a legjobb termést ígéri, az idő annyira kedvezett ebben a vonatkozásban, hogy ha nem következnek be valami kellemetlen változások az időjárásban, akkor olyan hozam várható, amelyenre hosszú évek óta nem volt példa.

Háziasszonyok muzeuma (Csak erős idegzetűeknek!)

Tessék, tessék parancsolni mélyen tisztelt hölgyeim! Méltóztatassanak csak befáradni. Ez itt a Háziasszonyok Muzeuma, a XX. század csodája.

De menjünk talán végig a teremben. Igen, erre tessék parancsolni. Itt az első teremben ez az összeaszott, töpörödött figurá maga a háziasszony. Tetszik látni, foltozott, avvitt ruháját, gondolkodt barázdált arcát, a rémülettől kidagadt szeméit. A szem kiadagása egyébként attól van, hogy meghallotta a piaci árakat. Figyelmeztetnem kell a hölgyeket külön a háziasszony lábára. Tetszik látni, hogy az milyen rendkívüli mértékben ki van fejlődve. Széles, erősen lyukas, foszladozó cipő van rajta s maga a láb is erősen szét van taposva. Ez attól van, hogy a háziasszony már kora hajnalban kimegy a piacra valamit vásárolni s aztán késő délig ott tereng az árások között.

Tulajdonképpen nem is kereng, hanem szédeleg. Amikor ugyanis meghallja az árakat, akkor már csak szédelegni tud. Különös, nárcias természetéből következik, hogy ennek ellenére sem tér haza, hanem folytatja a szédelegést egészen délig, abban a reményben, hogy hátha talál valahol egy árúst, aki kevesebbet kér. Természetesen ez naiv elképzelés csak a egrikkább esetekben valósul meg.

Ne tessék kérem hozzáérni ahhoz a szatyorhoz. Tetszik tudni, hogy a kiállított tárgyakhoz nyulni szigorúan tilos. Ehhez meg ismétlünk éppen nem érdemes nyulni. Ez tudnillik a háziasszony szatyra. Az pedig üres.

Hogy ez itt mi? Ez kérem egyáltalánosságban folyadék. Igen, tessék megjegyezni a nevet. E folyadék neve: TEJ. Betűzőm: Te mint teljesen, E mint ebettelen és Jé, mint jóhatármegmeszesség. Ezt a tej nevet folyadékot valamikor a tejben nyúlólat tögyének nyomogatása révén nyerték; az idők folyamán, a technika fejlődése révén azonban sikerült odáig eljutni, hogy a tehent sikerült teljesen kiküszöbölni az tejárból s a tejet tiszta kutyából nagy vezetékveziből állítják elő. Ez a tej semmiesetre sem lehetett áralmas az egészségre, ugyanis senki sem tudta megfizetni, olyan drága volt.

Most mehetünk talán tovább. Itt van kéremalásan egy hajfürő. Igen, egészen jól tetszik megjegyezni, valóban, ez egy ősz hajfürő. Mégpedig kitépelt ősz hajfürő. Ez kérem egy háziasszony fejéről származik. Ott őszült meg a feje bujján. Hogy miért? Természetesen az áraktól. Hogy miért tépte ki? Természetesen ugyancsak az árak miatt.

De ne tessék azt képzelni, hogy mindenkinek rosszul ment s mindenki gondokkal küzdött azokban az időkben. Oh nem, a világért sem. Tessék csak átfáradni ide, ebbe a másik terembe. Tetszik látni, ez itt egy konyha.

Igen, igen, helyesen tetszik megjegyezni. Valóban itt minden szükséges megvan a világon. Ebben a fazékban valóban tyukhustevés fő. Ott meg a rántottasírke készül. A sütőben? Ott a kalács van kérem szépen. Az asztalnál az idősebb hölgy, az a szakácsnő, aki éppen azzal foglalkozó, hogy elkészítse a csokoládéortát. Az a fiatal lány? Az kéremalásan a szobalány, Igen, most viszi be a tyukhustevést.

Ez a kis beugró, ez itt a kamra. Igen, van itt kérem ötven kiló zsír, harminc kiló rizskása, hatvan kiló cukor, na igen, van néhány sonka is, meg persze szalonna. Az ott hátul? Az kérem, az talpbőr. S ott? Az tíz kiló aszpirin.

Hogy mit keresnek ezek a kamrában? Hja kérem, a takarékos ember azt gyűjt, amit lehet.

De menjünk talán tovább. Ez itt az ebédő. Itt látható kérem a nagyszájas asszony. Igen, valóban szalyerapongyola van rajta. Az utján? Igen, mind a három gyűrű briliáns.

Ez a kövér figura, ez kérem a férje. A nagyszájas ur. Igen, igen, az ő gyűrűi is valódiak. A nagy basa? Az is valódi. Kéremalásan. Mik a jellegzetességei?

Tessék talán jegyezni: Elvőből nem dolgozik, hanem egész napot át ad és vesz, meg esereberél: tul-aranyat, napoleon, dollárt, forintot, kokoselt. Mi dezek most is ott vannak a szobában. De nemcsak esereberél, hanem gyűjt is. Hogy mit? Mindent az ég világon. Harisnyát és gónókat, irógyszalagot és kukoricalisztet, anyacsavart és csokoládét.

Tessék? Hogy ebből meg lehetett élni? De mennyire! Tetszik látni, ez a házaspár is abból vette a briliánsgyűrűket, ebből tartotta a szakácsnőt és a szobalányt s ebből ette végig nap mint nap a lukulluszi lakomákat.

Hogy mik a vágyaik? Hát Istenem... munkasellenes törvények, háboru, atombomba, szov-niszta izgatás...

De menjünk talán tovább. Mindjárt zárják a muzeumot, s a legérdekesebb termet még nem is látjuk.

Már itt is vagyunk. Ez kérem az előbbi házaspár hűséges barátja és szoros szövetségese: a KOFÁ Persze, nem minden piaci árus volt ilyen. Voltak rendesek is. Itt a muzeumban csak egy elrettentő példát mutatunk be. Kérem megjegyezni jellegzetes tulajdonságait. Elsősorban az vérszomjas tekintetét, amivel valóságos szétmorzsolta az elébe merészkedő Háziasszonyt. Külön érdemes megfigyelni rendkívül kifinomult szaglószervét. Ennek a segítségével már nagy távolságról megérintotta a gazdasági rendőrség közeledését s ekkor hirtelen hivatalos áron kezdett árulni.

Az arcán még feltűnik a rendkívül vastag bőr. Erre feltétlenül szüksége volt. Enélkül ugyanis nem kérhető volna olyan magas árak.

Ezek a széttépt ruhadarabok? Ezt kérem a harcias kofák tépték. Ez azokról a szerencsétlenekről akik mindenáron hivatalos áron akartak vásárolni.

Hogy ez itt mi? Ez kérem piaci árus szíve. Tessék megkopogtatni. Köből van. A legkeményebb köből. Ezért könyörögtek nek hiába a ványadt kis munkás-asszonyok, hogy kérjen elfogadó ható árát.

Ezzel, mélyen tisztelt hölgyeim véget is ért látogatásunk a Háziasszonyok Muzeumában. Igen, erre tessék, itt van a léjérat.

Hogyan? Azt kérdejük, hogy kitépték ezt a muzeumot?

Hát természetesen a háziasszonyok.

Tetszik látni, micsoda hatalmas tömör fakak? Ezt azokból a nagy zúzás kövekből rakták, amik háziasszonyok lelkéről gurultak le, amikor a végére meglátták a piaci árdrágítót.

Ezt azokról a szerencsétlenekről akik mindenáron hivatalos áron akartak vásárolni.

Hogy ez itt mi? Ez kérem piaci árus szíve. Tessék megkopogtatni. Köből van. A legkeményebb köből. Ezért könyörögtek nek hiába a ványadt kis munkás-asszonyok, hogy kérjen elfogadó ható árát.

Ezzel, mélyen tisztelt hölgyeim véget is ért látogatásunk a Háziasszonyok Muzeumában. Igen, erre tessék, itt van a léjérat.

Hogyan? Azt kérdejük, hogy kitépték ezt a muzeumot?

Hát természetesen a háziasszonyok.

Tetszik látni, micsoda hatalmas tömör fakak? Ezt azokból a nagy zúzás kövekből rakták, amik háziasszonyok lelkéről gurultak le, amikor a végére meglátták a piaci árdrágítót.

Ezt azokról a szerencsétlenekről akik mindenáron hivatalos áron akartak vásárolni.

Hogy ez itt mi? Ez kérem piaci árus szíve. Tessék megkopogtatni. Köből van. A legkeményebb köből. Ezért könyörögtek nek hiába a ványadt kis munkás-asszonyok, hogy kérjen elfogadó ható árát.

Ezzel, mélyen tisztelt hölgyeim véget is ért látogatásunk a Háziasszonyok Muzeumában. Igen, erre tessék, itt van a léjérat.

NAGY ELÉ

Időjárásjelentés:

A Nyugateurópát elárasztó óceáni eredetű melegebb légtömegek az Alpokon és Kárpátokon keresztül az alsóbb légrétegekben is uralomra jutottak. A művészek meleg légáramlások összecsapásaként újabb eszések és erős felmelegedés következett be. Várható időjárás vasárnap estig: Erős helyenkint mérsékelt szél, több helyen kisebb fútoések, a hőmérséklet emelkedik.

Művészek a vasutasok közt

KOLOZSVÁR. — Az írók, újságírók és zenészek vegyesszakszervezete szombati és egyben szórakoztató előadást rendezett tegnap délután a vasuti muzeumban kulturházában. A műsor elővezetője a Kommunista Párt részéről Cioab Aurélian, a vegyesszakszervezet elnöke, míg a Kommunista Párt részéről Cioab Ion szóltak a nagyszájas egybegyűlés munkásságához. Mindkettő hangsúlyozták a dolgozók és a művészek egymáshoz való utaltságát egy a munkaterületen, mint például az élelmezés, mint például az élelmezés, mint például az élelmezés, mint például az élelmezés.

A műsor keretében a Román Opera az Állami Magyar Színház legkitűnőbb művészei léptek fel. A legszebb operát választott ariát, az orosz, román magyar népdalokat, valamint a táncszámokat szünni nem akaró tapslángadta a közönség. Sikeres műsorral közre a vegyesszakszervezet "Tessék" zenekara.

"SZENTGYÖRGYI ISTVAN" ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap délután fél 5 és este 8 órakor: Fenség, fizetek. Hétfőn este fél 8 órakor: Fenség, fizetek.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

Vasárnap este 8 órakor: Or: m... Premier.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Gentryfészek. Zen... vasárnapon. CORSO: Csaldai póték. RIO: A Földgáz ország... Orban. Előadások kezdés: 7 és 9 órakor. Vasárnap 10 órakor matiné.

ROYAL: Egész ében har... staire táncol, Bing Crosby... rving Berlin zenéjére. Kezdet: 7 és 9 órakor.

ROYAL-THEM: A hegyek... John Wayne, a cowboyok... este fél 6, fél 8 és 9 órakor.

EFFECT: Mademoiselle X... URANIA: Sárga róza. J... e filmen.

"Hegle Demokraták"

...szándékú emberek között is...
...akad, aki a háború...
...teljesen bízhat a végleges...
...sok minden hájra a demokrá...
...a megbecsült erényét nagy...
...alkalmazza azonban a háború...
...szemben, amely vitathatatlanul...
...már fájó seb igazi okozója és...
...E nem kimondottan ellen...
...— bár ha jalmak szorítják őket...
...és merik, hogy a romániai...
...krácia bator és céltudatos kiállása...
...tömeghatározóitól mentette meg...
...szabadság sorsfordulata után az er...
...magyarságot — hajlamosak bizo...
...és a szociális, gazdasági, vagy keresi...
...állása, mintha a demokrácia elma...
...állása valamely jogos vagy vélt sé...
...nyomban elővárosolná azt a...
...és könnyebb világot, amelyet első...
...éppen ez a demokrácia igyekszik...
...eremteni az ország érdekek megszel...
...és a jobb-belátásabírása árán. Ha...
...szabadság általános népi érdekei...
...elő intézkedés a megfontolatlan zso...
...re kezdődött és hasznos, elikklik...
...de ha a legkisebb viszály...
...egyéni kitalálás a tudására jut —...
...ha nem is érinti — azonnali dia...
...ban fordítja, mint eszhatatlan bi...
...teket, a népiuralmi államrend...
...megségeit. E kényelmes és egy...
...nem becsületes magatartás ered...
...és észszerű következménye, hogy...
...megfontolatlan bíraskodók és bírálók...
...szerelel megaláztatva a demokratikus...
...munka ütemével, holott elfelejtik...
...ha maguk is komoly részt vállal...
...belőle, ahelyett, hogy följényesen...
...szerelelnek, egy lépéssel máris...
...léh lennének az óhajtott célhoz.

A MNSz tordaranyosmegyei szervezete is magáévá tette az országos végrehajtóbizottság határozatát és megtisztítja sorait a befurakodott reakciós elemektől

TORDA. A tordaranyosmegyei és tordai MNSz vezetősége az elmúlt héten nagyjelentőségű értekezletet tartott, amelyen a Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottságának bukaresti határozatait tárgyalták meg. Az értekezleten a MNSz központja részéről Szepesi Sándor volt résztvevő. Czeper Ferenc tordai szervezőfelelős nyitotta meg az értekezletet, majd átadta a szót Szepesi Sándornak, aki a kül- és belpolitikai helyzet ismertetése után a bukaresti határozatokat ismertette nagy alaposággal és részletesen.

— Az MNSz demokratikus népi szervezet — mondta —, amelyben helyet foglalhat minden olyan becsületes demokrata magyar ember, aki maradéktalanul magáévá teszi a szervezet demokratikus népi célkitűzéseit. Sajnos, a választások után, az „elválasztott magyar egység” hangoztatásával olyan elemek is befurakodtak szervezetünkbe, akiket idegen a MNSz harcoss, demokratikus szelleme s ezek nem egy helyen révuttra siklatták célkitűzéseinket. A legszigorúbban felül kell vizsgálni szervezetünk és a MNSz irányítása alá tartozó magyar intézmények vezetőinek politikai magatartását s hathatós rendszabályokkal érvényt kell szerezni mindenütt nemzetiségi politikánk demokratikus irányvonalának, amely a haladó román demokráciával szoros szövetségben hivatott győzelemre vinni demokráciánkat s benne a magyarság maradéktalan egyenjogúságát.

— A szervezet egészségese működéséhez szükséges, hogy a vezetőség építő kritikát és önvizsgálatot végezzon a közelmúlt hibáinak kiküszöbölése végett — fejezte be beszédét Szepesi Sándor.

A felvetett kérdésekhez Dégi József, Kovács Ferenc, Csorba Ferenc, dr. Bölöni Lajos és Czeper Ferenc szövezték hozzá, majd az értekezlet egyhangulag magáévá tette a bukaresti határozatokat és kötelezővé tette a maga számára, hogy sorait megtisztítja a nem odavaló elemektől.

Miért éppen Hauptmann!

A Színművészeti Főiskola növendékei jövő héten bemutatkozó előadásra állnak ki az Allami Magyar Színház színpadán. Ismerkedni akarnak a nagy színpaddal s a közönséggel. Örömmel vesszük bemutatkozásukat, mi is magunk akarjuk ismerni a színésztanpótlás tehetőségeit. Az első találkozás küszöbén azonban meg kell jegyeznünk, hogy nem értünk egyet a másorra tűzött darabtal.

Több érv szól amellett, hogy Hauptmann drámája, a „Hauptmann menyhemencele” nem tartozik a szerencsés választások közé. Mi előlegezzük a bizalmát a Színművészeti Főiskola lelkes gárdájának, nem leplezhetjük azonban aggodalmunkat a vállalkozás méretét illetően. Fialatokról van szó, induló színészelőitokről, sokan közülük most jutnak az első komoly szerephez, feltehetjük tehát a kérdést, kibírják-e azt az erőpróbát, melyet ez a darab jelent számukra?

De mondjuk, hogy bár kemény fába vágják a fejszét, sikerrel megállják helyüket. Van azonban egy másik hibája első bemutatkozásuknak, melyet semmiféle játkeljesítménnyel nem lehet feledtetni. Ezek a fiatalok a nagyműtű magyar színjátszás folytatásának nem lenni. Azt a mélyéget hivatástudatot igénylő pályát választották, mely a magyar beszéd színeit s a magyar élet valóságait vizsgálja a művészet eszközeivel színpadra. Ennek a pályának hagyományai vannak s ez tradíciógazdag magyar drámapótlásait hívott életre. S itt joggal feltehetjük a kérdést, miért választották az erdélyi magyar színjátszás utánpótlására hivatott színésznövendékek és a Színművészeti Főiskola. Miért éppen Hauptmann darabját? Van nekünk is arra való szándarabunk, nem kell mindjárt a szomszédba menni az alig-úgy rehabilitált Hauptmannhoz. Első észrevételünkkel kapcsolatban is bő anyagot szolgálhatrodunk. Fialatokról szívesen látjuk bármikor, ha megszólították egy kicsit az amugyis érdemtelenül porcsodó Csokonai-vigjátékot, „Az özvegy Karyoné”-t. De nem lett volna mindentelenség a „Liliumi”-ja, vagy „A kérés” s nem utolsó sorban Csiky Gergely-től „A nagymama”, mely hosszú időközön keresztül a legjobb pesti színésznövendékek kedves vizsgálódarabja volt. S ha komolyabb darab kell, ott van Mérics „Sári bíró”-ja, hogy találomra csak ezeket ragadjuk ki.

Ha észrevételeket tettünk, csak azért tettük, mert szívügyünk a Színművészeti Főiskola minden megnyilatkozása, hiszen ez az intézmény hivatott felvirágoztatni, fejleszteni, színvonalasabbá tenni az erdélyi magyar színjátszást s mindenekelőtt utat mutatni a jövő nemzedéknek.

Szabad-e a lakónak mosdani? Eldughatja-e a háziasszony a tűzhely vaslapját?

KOLOZSVAR. — Egyedülálló eset foglalkoztatja az ügyészséget. Teodorovici Pompei ügyvéd, Kertezius-utca 11 szám alatti lakos szabotázsselekmény elkövetéséért feljelentette háziasszonyát, Dániel Annát.

Az ügyvéd másfél évvel ezelőtt költözött Kolozsvárra. Nem kapott lakást s végül sok szaladgálás után félmegoldást választott: beköltözött Dániel Anna lakásába, mint társbérlet. Ugy állapodtak meg, hogy Teodorovici Pompei felében használja a konyhát és egyenlő jogokat élvez Dániel Annával a fürdőszoba és a mellékhelyiségek használatában.

Uj seprű — jól seper. Egy ideig nem volt semmi baj a bérletársak között. Igyekeztek mindketten egymás kedvében járni. Az idő

mulásával azonban a szerződésben biztosított mozgás mindkét fél részére kevésnek bizonyult, mindkettő „ur” akart lenni a másik portáján is.

Azán Dániel Anna megmutatta, hogy mégis csak ő az ur a háznál. Lezárta a mellékhelyiségeket, az ügyvédet megfosztotta a mosdás lehetőségétől és a konyhából, miután megfőzte saját ebédjét, kiemelte a főzőkemence vaslapját, összecsomagolta és elzárta szekrényébe, aminek kulcsát örökre magánál hordta. De Dániel Anna nem elégedett meg ennyivel. Uton-utfélen szidalmazta társbérletjét: betörőnek, tolvajnak és gazembernek minősítette az ügyvédet, aki semmi egyéb nem tett, mint igyekezett hozzájutni jogaihoz, melyeket a szerződés és

a lakásigénybevételi törvény biztosított neki.

De nem használt a szép szó és nem használt a veszekedés. Az ügyvéd csak nem jutott hozzá jussához. A helyzet mindjobban rosszabbodott. Végül Teodorovici Pompei idegei nem bírták a folytonos surlódásokat és az ügyészségen megtette a feljelentést Dániel Anna ellen.

Az ügyészség szabotázsselekménynek minősítette az ügyet, megindította az eljárást az asszony ellen és — minden társbérlető okulására — leirtóztatta Dániel Annát.

Az ügy rövidesen a bíróság elé kerül, ahol ítékezni fognak a különös szabotázsselekmény fölött.

Sikkasztás, valutázás,

csempészés az elcsapott magyar követek bűnlajstromán

BUDAPEST. — A „Szabadság” című budapesti lap nagy cikkben leplezi le azokat a magyar követeket, akik Nagy Ferenc szökésével egyidejűleg szintén megtagadták az engedelmességet a magyar kormányhoz és a lazaarúlokhoz csatlakoztak.

A lap megállapítja, hogy Szegedi Maszák Aladár Magyarország volt washingtoni követe jóformán Washingtonba kerülése óta kizárólag csak az amerikai demokráciaellenes ragyítóké képviselői érintkezett, közben Magyarországáról két és félmillió dollárt sűbölt át Amerikába és igen jó viszonyt tartott fenn Eckhardt Tiborral és Adolph Berle juniorral, az Egyesült Államok volt külügyi állam-

Sikkasztás, valutázás, csempészés az elcsapott magyar követek bűnlajstromán

titkárával, aki annakidején nagy áldozatkészséggel támogatta Habsburg Ottót, majd a Horthy-rendszert.

Auer Pál, a volt párisi követ elsősorban Ashner Lipótnak, az újpesti Egyesült-Izzó volt elnöknek magánérdekeit képviselte Párisban. Igen szoros szálak fűzték a Bakách-Bessenyei György vezése alatt álló horthysta körökhöz is. Tudvalelő, hogy Auer Rezső nevé öccse révén résztvett nagyszabású valutázások lebonyolításában is.

Gordon Ferenc svájci követről ma már köztudomású, hogy a visszahívása sem annyira politikai okokból történt, mint gazdaságiakból. Tildy Zoltán köztársasági el-

nök olyan anyagi természetű okok alarján vonta meg tőle a megbízatást, amelyek lehetetlenné tették, hogy Magyarországot továbbra is képviselje.

A sikkasztó, csempész, valutázó és elcsapott követek sora az amerikai rádiójelentések alapján újabb névvel bővült. Nem tér vissza Magyarországra Andaházi Kasziny Béla, Magyarország ankarai követe sem.

A magyar köztársaság elnöke a lemondott Auer Pál helyére Szakasits György követségi tanácsost, Gordon Ferenc helyére Bangha Béla követségi tanácsost nevezte ki a követség ideiglenes vezetőjévé.

vegy, burkolt gyarmatosító törekvések ellen. Szükséges — mondja a nyilatkozat —, hogy Hollandiának a szabadságszerzéshez ragaszkodó minden demokratikus tényezője éberan őrködjék és ne engedje, hogy a reakció katasztrófába sodorja az országot.

AZ ANGOL NŐK FÖVÉNŐLŐ JAVAFELHÁZASÁRA MEG NEI KERÜL SOR

LONDON. — A moszkvai rádió közlése szerint Dalton angol pénzügyminiszter az alsóházban kijelentette, hogy az angol kormány most semmi körülmények között sem érvényesítheti a gyakorlatban a nők és a férfiak egyenlő javadalmasításának az elvét. Műszárvai ez a nyugati demokrácia a gyakorlatban.

HÉTNYEBEN IFJUSÁGI TERRORSZERVEZET FELTÁRÁSÁRA

HELSINKI. — A finnországi leplezett ifjúkori szervekedszervezet a tárgyalásán — már a moszkvai rádió jelentése — kiderült, hogy a szervekedszervezet 1936 óta tartott. A szervezet tagjai között vannak a finnországi ellopások, hogy háború törjön ki a nyugati hatalmak és a Szovjetunió között. Leplezett ifjúkori robbantások voltak és rádióállomások voltak bevezetve a finnországi nyugati szervezetek. Feladatuk felgyújtani a finnországi demokrácia szerveit és a demokrácia tényezőit elűzni.

Mennyibe került a második világháború?

Csaldarisz a görög monarcho-fasiszták minisztereinöke a legocsányabb politikai fegyverhez nyult — írja az Elefteric

WASHINGTON. — Az amerikai stansztikai hivatal becslése szerint a második világháború költsége meghaladta az 1000 milliárd dollárt. Ebből az összegből a világ minden családja hatszobás lakást és gépkocsit vásárolhatott volna és minden étezenél több lakosu városban új kórházat és egyetemet lehetett volna építeni. Ennyi a fasiszta rablóbáboru mérlege.

GÖRÖG REPULÓGEPEK HATÁRSERTÉSE JUGOSZLÁVIÁBAN

BELGRÁD. — Pénteken a kora reggeli órákban a görög határ melletti egyik helység közelében két görög repülőgép 400—500 méter mélységben berapult jugoszláv terület fölé. A repülőgépek 300—400 méter magasságból szállva, közel felőrá horgszat tartózkodtak jugoszláv terület fölött. Megfigyeléseket végeztek, majd gépfegyverből tüzeltek egy jugsz-

zláv határállomásra. A tüzelés következtében egy ember meghalt, kettő megsebesült. A közelmúlt napokban egybeként tíz gránát is esett jugoszláv területre.

CSALDARISZ „KÜLFÖLDI FOGYASZTÁSRA” SZÁNT NYILATKOZATA

ATHÉN. — A szovjet hírszolgálat beszámoló arról a megütközésről, amelyet Csaldarisz görög külügyminiszternek az amerikai újságírók előtt tett nyilatkozata kellett. Csaldarisz Görögországot az északról fenyegető invázióról beszélt, amelyben belgrád-jugoszláv-albán nemzetközi brigád is résztvenne. A nyilatkozat nyomán — mint a szovjet hírszolgálat közli — néhány képviselő egyenesen koronatanács elnökségét kérte a vesztély elhárítása érdekében. Csaldarisz azonban megmagyarázta, hogy a nyilatkozata nem felel meg a tények-

nek, mindössze külföldi fogyasztásra szánta és nem belföldi használatra. Kijelentése nyilvánosságra került s valamennyi lap leplezetlenül megütközéssel foglalkozott vele. Az „Elefteric” szerint Csaldarisz a legocsányabb politikai fogáshoz nyult.

INDONÉZIA BEKÉTÉS FÜGGETLENSÉGET AKAR

HÁGA. — A szovjet hírszolgálat beszámoló arról, hogy a holland kommunista párt központi bizottsága nyilatkozatot tett közre a Hollandia és Indonézia közötti feszültség súlyosbodásával kapcsolatban. A nyilatkozatban a központi bizottság megelégedést fejejt ki a holland jepekre adott indonéz válaszoké és egyetemesül értekezést sürget a háború miatt. Nyilatkozta, hogy a választ határozottan megvél az indonéz nép függetlenségét jelenti s tiltakozik a nyilat-

kozat ellen, amely egyrészt a magyar köztársaság elnökét, másrészt a magyar kormányt támadja. A nyilatkozatban a központi bizottság megelégedést fejejt ki a holland jepekre adott indonéz válaszoké és egyetemesül értekezést sürget a háború miatt. Nyilatkozta, hogy a választ határozottan megvél az indonéz nép függetlenségét jelenti s tiltakozik a nyilat-

...szándékú emberek között is...
...akad, aki a háború...
...teljesen bízhat a végleges...
...sok minden hájra a demokrá...
...a megbecsült erényét nagy...
...alkalmazza azonban a háború...
...szemben, amely vitathatatlanul...
...már fájó seb igazi okozója és...
...E nem kimondottan ellen...
...— bár ha jalmak szorítják őket...
...és merik, hogy a romániai...
...krácia bator és céltudatos kiállása...
...tömeghatározóitól mentette meg...
...szabadság sorsfordulata után az er...
...magyarságot — hajlamosak bizo...
...és a szociális, gazdasági, vagy keresi...
...állása, mintha a demokrácia elma...
...állása valamely jogos vagy vélt sé...
...nyomban elővárosolná azt a...
...és könnyebb világot, amelyet első...
...éppen ez a demokrácia igyekszik...
...eremteni az ország érdekek megszel...
...és a jobb-belátásabírása árán. Ha...
...szabadság általános népi érdekei...
...elő intézkedés a megfontolatlan zso...
...re kezdődött és hasznos, elikklik...
...de ha a legkisebb viszály...
...egyéni kitalálás a tudására jut —...
...ha nem is érinti — azonnali dia...
...ban fordítja, mint eszhatatlan bi...
...teket, a népiuralmi államrend...
...megségeit. E kényelmes és egy...
...nem becsületes magatartás ered...
...és észszerű következménye, hogy...
...megfontolatlan bíraskodók és bírálók...
...szerelel megaláztatva a demokratikus...
...munka ütemével, holott elfelejtik...
...ha maguk is komoly részt vállal...
...belőle, ahelyett, hogy följényesen...
...szerelelnek, egy lépéssel máris...
...léh lennének az óhajtott célhoz.

...szándékú emberek között is...
...akad, aki a háború...
...teljesen bízhat a végleges...
...sok minden hájra a demokrá...
...a megbecsült erényét nagy...
...alkalmazza azonban a háború...
...szemben, amely vitathatatlanul...
...már fájó seb igazi okozója és...
...E nem kimondottan ellen...
...— bár ha jalmak szorítják őket...
...és merik, hogy a romániai...
...krácia bator és céltudatos kiállása...
...tömeghatározóitól mentette meg...
...szabadság sorsfordulata után az er...
...magyarságot — hajlamosak bizo...
...és a szociális, gazdasági, vagy keresi...
...állása, mintha a demokrácia elma...
...állása valamely jogos vagy vélt sé...
...nyomban elővárosolná azt a...
...és könnyebb világot, amelyet első...
...éppen ez a demokrácia igyekszik...
...eremteni az ország érdekek megszel...
...és a jobb-belátásabírása árán. Ha...
...szabadság általános népi érdekei...
...elő intézkedés a megfontolatlan zso...
...re kezdődött és hasznos, elikklik...
...de ha a legkisebb viszály...
...egyéni kitalálás a tudására jut —...
...ha nem is érinti — azonnali dia...
...ban fordítja, mint eszhatatlan bi...
...teket, a népiuralmi államrend...
...megségeit. E kényelmes és egy...
...nem becsületes magatartás ered...
...és észszerű következménye, hogy...
...megfontolatlan bíraskodók és bírálók...
...szerelel megaláztatva a demokratikus...
...munka ütemével, holott elfelejtik...
...ha maguk is komoly részt vállal...
...belőle, ahelyett, hogy följényesen...
...szerelelnek, egy lépéssel máris...
...léh lennének az óhajtott célhoz.

...szándékú emberek között is...
...akad, aki a háború...
...teljesen bízhat a végleges...
...sok minden hájra a demokrá...
...a megbecsült erényét nagy...
...alkalmazza azonban a háború...
...szemben, amely vitathatatlanul...
...már fájó seb igazi okozója és...
...E nem kimondottan ellen...
...— bár ha jalmak szorítják őket...
...és merik, hogy a romániai...
...krácia bator és céltudatos kiállása...
...tömeghatározóitól mentette meg...
...szabadság sorsfordulata után az er...
...magyarságot — hajlamosak bizo...
...és a szociális, gazdasági, vagy keresi...
...állása, mintha a demokrácia elma...
...állása valamely jogos vagy vélt sé...
...nyomban elővárosolná azt a...
...és könnyebb világot, amelyet első...
...éppen ez a demokrácia igyekszik...
...eremteni az ország érdekek megszel...
...és a jobb-belátásabírása árán. Ha...
...szabadság általános népi érdekei...
...elő intézkedés a megfontolatlan zso...
...re kezdődött és hasznos, elikklik...
...de ha a legkisebb viszály...
...egyéni kitalálás a tudására jut —...
...ha nem is érinti — azonnali dia...
...ban fordítja, mint eszhatatlan bi...
...teket, a népiuralmi államrend...
...megségeit. E kényelmes és egy...
...nem becsületes magatartás ered...
...és észszerű következménye, hogy...
...megfontolatlan bíraskodók és bírálók...
...szerelel megaláztatva a demokratikus...
...munka ütemével, holott elfelejtik...
...ha maguk is komoly részt vállal...
...belőle, ahelyett, hogy följényesen...
...szerelelnek, egy lépéssel máris...
...léh lennének az óhajtott célhoz.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, állagkeresőknek 2000 lej. Cím a kiadóban és jelígis leveleknél 5000 lej pótlój fizetendő. Szöveghirdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyíltér szavankint 10.000 lej.

FARAGOTT ebédidőkrenc hárommillió lejért, jégszekrény 6 millió lejért, fél háló 15 millió lejért, fotel 2 millió lejért, ruhásszekrény 2 millió lejért, kombinált szoba, ebédlő, különböző butorok, kitűnő Holner tangóharmonika, gyermekkosci, perzsaszőnyeg, porcelánok, képek alkalmi áron eladók. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 4810

ADY-EST
hétfőn 8 órakor
a Zeneakadémián.

ORION rádió, 3+1 lámpás, olcsón eladó. Horea-ut 108, II. emelet 20. 4814
SINGER varrógép, kétkarikás gázrezo palackkal együtt és gyermekjáróka eladó. Sándor László-utca 27. 4807
NYUGSZÉK, szőnyeg és olajfestmények eladók. Cím a kiadóban. Gr. ELADÓ egy kétszemélyes rekamié és egy keményfa gyermekágy. Cím a kiadóban. 4802
LUXUSAUTO sürgősen és olcsón eladó. Rudolf-ut 48, vasárnap 7-4-ig. 4799
RÁDIO Graetz 3+2 eladó. Kálvin-utca 11. 4789
NŐI Singer varrógép jó állapotban, 3+1 Orion 444-es rádió sürgősen eladó. Pollák, Krizsbai-utca 42. 4789
ELADÓ egy női Singer süllyesztős varrógép. Dónát-ut 258. 4818
ELADÓ fekete férfiruha jókarban. Bajza-utca 3. 4792
NAGY szekrény és fiuruhák eladók. Gella-utca 10. Bulgária-telep. 4774
MÉHKAPTÁROK, szőlőszűző, szőlőlőprés és almazúzó eladó. Makkay vaskereskedés. 4770
JÓ állapotban eladó egy férfi kerékpár jó gumikkal. Horea-ut 58. 4811
ELADÓ egy kis jégszekrény 3 millió lejért. Hásdau-utca 13. 4793
KOMPLETT bőrbutor, antik szublót jókarban eladó. Trajan-ut 92. 4803
ELADÓ olcsón rekamié, kombinált szekrény, asztalos szerszámok, présbak. Karolina-tér 7. ajtó 6a. 4805
VILÁGOS hálószoba, sezlón, Schöberl-ágy, fotel, konyhabutorok stb. jutányos áron. eladók. Horváthnál, Eperjes-utca 9. 4819
EGY 5 méter X 90-100 centiméteres, 3 rekeszes nyulifutó, mely majorságtenyésztőknek is alkalmas, egy tiszta új 42-es fekete férfi félcipő eladó, vagy terményért elcsereíthető. Türr-utca 36. 4804
GYERMEKKOCSI sport, stéppelt, kitűnő állapotban eladó. Megtekinthető délután 2-4, vagy este 7 órától. Kallauz-utca 3. 4821
WERTHEIM szekrény, zsákvarrógép, tejeskanál eladók. Keresünk megvételre olajmalom berendezést. „Granum”, Mária királyné-utca 9, délelőtt. F.

BEKEBEL! kivitelű kombinált szoba, rekamié és fotelk utjonnan eladók. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 4831
ELADÓ 2+1 rádió. Téglás-utca 58. 4829
GYÜMÖLCSPRÉS jó állapotban, jutányos eladó. Cím a kiadóban. 4833
HANGOS normál mozogép eladó. Kovácsnál, Király-utca 30. 4838
ELADÓ ócska szekrények, konyhabutorok olcsón. Érdeklődni Móccok-utja 69, jobbra 1. ajtó 4842
ELADÓ kolbászstútlógép és jégszekrény. Szamosközi-utca 39. 4849

KERÉKPÁR új gumikkal eladó. Horea-ut 5, I. emelet, 11. ajtó. 4853
KIFOGASTALAN állapotban lévő női kerékpár eladó. Fürdő-utca 32. 4854

SZÉP mély gyermekkosci, festett hálószoba eladó. Asztalosnál, Motilor-ut 38. 4856

UNDERWOOD nagy írógép, hatméteres piros kókuszszőnyeg, jégszekrény, hintaszék, dongafák eladók. Ugyanott megvételre keresnek modern rádiót, üvegfalakat. Érdeklődni: Báthori-utca 3, Moldovánál. 4857

EGY üzembépes finom műszerész esztergabud motorral együtt eladó. Cím: Taub Ira órásműhelyben, Brassai-utca 1, az udvarban. 4855

ADY-EST
hétfőn 8 órakor
a Zeneakadémián.

ELADÓ rádió, nem üzembépes, alkaurészek, lámpa, 38-as női, 42-es férfi cipő. Vörös Hadsereg-utja 44, Veressnél. 4839

EGY használt betétes háló jutányos áron eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 4831

ELADÓ 100-as motorkerékpár jó állapotban, hajtási engedély nem szükséges. Szenegyház-utca 7. Restaurant. 4825

JÓKARBAN lévő fehér mély gyermekkosci sürgősen eladó. Sándor László-utca 22. 4924

MÉRIEG, kétkaru, súlyokkal eladó. Kossuth Lajos-utca 31, balra 2. ajtó. 4858

ELADÓ előre-hátra varró Singer varrógép. Nyitó Sándor, Kinizisi-utca 7. 4864

ELADÓ gobler asztalterítő, gyermekjáróka angolakuttyekek etetőedénnyel és „Futor” tápsó. Péris utca 48. 4862

25 méhcsaládot
keresek megvételre
kaptárral vagy anélkül.
Dr. Mocsai Károly
Kolozsvár, Ferdinánd király-
utca 16.

ALLAST KAPHAT
KOLOZSVÁRI gyógyszerértári joggal rendelkező, közreműködő pénzes társat keresek. „Gyógyszerész” jelígeré. 4771

ALLAST KERES
KOZÁPKORU urino fürdőre, vagy vidékre alkalmazást vállal háztartás, vagy gyermekek mellé, zoi. oratudással, a nyári hónapokra. Cím a kiadóban. 4681

38 ÉVES férfi, könyvelés és kereskedelemben 16 évi gyakorlattal ellátószerv vezetésére állást keres, esetleg könyvelési, irodai munkát vállalna. Cimet „Munkaerő” jelígeré a kiadóba. 4779

JOBb nő elmenne házvezetőnőnek 1-2 személyhez, vidékre is. Cím a kiadóban. 4795

DRESSZEK, shortok, női fehérneműk készítését nagyon szép kivitelben vállalom. Schönbergerné, Széchenyi-tér 2, emelet. 4847

TARSULOK rentabilis üzletbe, iparba. Cimeket „200 millió” jelígeré a kiadóba. 4806

VARRÓNÓ kabátot, ruhát, kosztümöt a legkényesebb izlésnek megfelelően készít. Fürdő-utca 16, I. emelet 6. 4841

MOTORSZERELŐ kevés szerszámmal szivógáz, vagy Diesel motorhoz malomgépészti állást keres. Cím a kiadóban. 4847

CSÉPLŐGÉPHEZ gépészti állást keresek és javítást elvállalok. Cím a kiadóban. 4843

VARRÓNÓ perfekt munkát vállal, házhoz is megy. Kútó-utca 12, I. emelet, 11. ajtó. 4827

FRANCIA, német, angol, vagy román nyelvőrákat adna egyetemi hallgató lakás ellenében. Cimet „Jövő tanév” jelígeré alatt a kiadóba. 4861

INGATLAN-LAKAS
SZOBA, konyhát sürgősen keresek. Cím a kiadóban. 4605

ÜZLET átadó. Mária királyné-utca 12, „Tivoli” bogéga 4773

SÜRGŐSEN eladó szoba, konyha, speiz, pince és műhelyből álló telek. Pacsirta-utca 2. 4794

ADY-EST
hétfőn 8 órakor
a Zeneakadémián.

ELADÓ egy engedéllyel bíró keres-mahelyiség országút mellett. Érdeklődni Jókai-utca 10, fodrászüzlet. 4787

ELADÓ család ház 8 helyiséggel, megfelel lakásnak, műhelynek, iparüzemnek, van ipari áram. Ágoston-utca 10. 4798

ELADÓ modern ház 5 szoba, konyha, fürdőszoba azonnal átadható. Érdeklődni: „Doina” ingatlanirodában, Bethlen-utca 13a. 4835

KOZPONTHOZ közel beköltözhető kertés kis családi villa eladó. Cím a kiadóban. 4837

IKODAHELYISÉG egy lakószobával, elegánsan butorozva, a központban egy személy részere azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 4844

EGY szoba, konyha, speiz butorral együtt átadó. Mikó-utca 72. 4845

ÜSZERÜZLET lakással átadó. Érdeklődni Széchenyi-tér 2, házfelügyelőnél. 4846

KÉTSZOBÁS és négyosztós családi villák, belvárosi házak sürgősen eladók. „Express” iroda, Unió- és Kötő-utca sarak. 4851

OLCSÓN eladó kis családi ház, beköltözhető. Érdeklődni Lassalle (volt Budapesti)-utca 62, Orbánál, délután 1-től. 4828

ELADÓ Békásban 1 és egyegyed hold kert. Értekezni dr. Kissnél, Március 6-utca 7 ajatt, délután 4-6 óra között. 4826

HÁROM szoba, hallos, fürdőszobás lakás elcsereíthető, átvehető. Felvilágosítás UHU, Mária királyné-utca 34. 4859

BELVÁROS szívében modern, öszskomfortos lakásban. VIII-os tanítónőképzős huzom mellé diákéány lakótársat keresek jövő tanévre. Teljes ellátás, kiszolgálás, családi felügyelet, zongorahasználat. Fizetés: terményben. Cím a kiadóban. Levélcím: „Belváros szívében” a „Világosság”-hoz. Gr.

Pénzt kap!
Könyveket állandóan vásárol, bizományba elfogad magas áron
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-utca 34
Könyv vétel és eladás.

ELADÓ Un-utca 56 alatt ház kerttel, Megbizott ügyvéd, Szentegyház-utca 3. 4864

KULONFELEK
JELENKEZZEN, aki csütörtökön a Royal moziban elvesztette a gyűrűjét. Rieszler ékszerésznél, Kossuth Lajos-utca 4. 4834

DR. NEMES István orvoshadnagy Oroszországból márciusban értesítés érkezett. Címzett szíveskedjen velem érintkezésbe lépni. Dr. Szentkirályi, Bástya-utca 15, földszint 8. 4836

DEZSŐ György névre szóló elveszett iratokat kérem jutalom ellenében a Krisán utca 12 alá leadni. 4848

40 ÉVES, nyugdíjas özvegy, saját házzal, megismerkedni egy 40 éven felüli finomlelkű, józanéletű-férfivel, házasság céljából. Teljes levelét fényképpel a kiadóhivatalba kérek. „Értelmes asszony” jelígeré. 4832

CSISZOLT kulturájú, független, műveit hűggyel megismerkedne értelmiségi. Házasság lehetséges. Levelét a kiadóba „Nyár” jelígeré. 4839

HÁZVEZETŐNŐNEK elmennek személyi mellé, vidékre is. Szombat szabad nap. Cím a kiadóban. 4799

MENYASSZONYI ruhák, fátlyák, korszort kikölesönzése a „Dahlia”-ban, Horea-ut 35. F.

Értékes könyvek a bolli ár egyízdedéért! Pengős regények kölcsönzése!
UHU
Könyvtárkvárium Mária királyné-utca 32. Kapuban.
Könyv vétel és eladás!

F. FERENCZY JULIA
festőművész
a Vármegyeházán rendezett képiállítást június 19-ig, csütörtök déli 1 óráig meghosszabbította.

Med. Univ.
Dr. Sandberg József
bel- és nőbetegek szaktervosa
rendeléseit újból megkezdte
Kolozsvár, Frsz-bet-ut 4.
1-4, 6-8.

Poleskát petéstől a világhírű PARAGÁZ-zal hét óra alatt végleg kiirtunk. Emberre veszélytelen.
„TISZTASÁG” vállalat.
Felvételi hely:
Flegler-cég, Kötő-utca 10.

VESZ. ELAD
butor, szőnyeg, porcelán, írógép és egyéb értéktárgyat.
UNICOM
KOSSUTH LAJOS-UTCA 10.

Eladó sürgősen Zilahon volt Király-utca 37 alatt 3 szoba, elő- és fürdőszoba, konyha, kamara, betonpince, mosókonyha + 2 szoba, konyha, kamara, stb. álló házfűtővel. (7-8 gyümölcsfa az udvaron) olcsóáron átadó. Felvilágosítás arrol, fele vételárban más ingatlan (szőlő, föld) vagy ingó érték is elszámolható. Bővebb felvilágosítás Kolozsvár Cipariu (Helta)-utca 14. Karczeginál.

Eladó házak
a Rákóczi-negyedben, Dózsa-utcában, Nyárfasoron, Óvárterén. Földek, üzletek, házak vétele és eladása.
UHU
Kolozsvár Mária királyné-utca 34

ADAS-VETEL
VESZÉK! Késspénzzel fizetek! Karikahajós varrógépeket, kötőgépeket, alkatrészeket, tüket, Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4590

RÁDIO és egy női kerékpár jó állapotban eladó. Szappan-utca 32. 4713

TÉLIKABÁTOT, bundát, téli ruhát veszek. Szabó. Szappan-utca 32. 4713

MOTORKERÉKPÁR 200 köbcentis, 1941 típusú DKW, új, original Dunlop gumikkal, kifogástalan állapotban eladó. Gépész-utca 18, Bujdosónál. 4713

RÁDIO modernet, lámpánküllit, vagy nem üzembépes keresek megvételre. Ajánlatot az „Erdély” könyvesboltba, Szabadság-tér 9. 4698

ARANYÉRT, fogaranyért legmagasabb árat fizet Kocsis ékszerész. Unió-utca 22. 4724

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbelyegvet legmagasabb áron veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. F. 4724

FÉRFI kerékpár jó gumikkal eladó. Thállmann-utca 5. földszint 2. 4764

EGY tiszta új 37 és feles fekete, bőrtalpu, troteur sarku félcipő eladó. Cím a kiadóban. Gr. 4792

ELADÓ jó állapotban lévő Naumann varrógép. Szenczi Molnár (Mocioni)-utca 9 szám. 4784

SÜRGŐSEN, elköltözés miatt egy fél háló, egy konyhaberendezés, egy szalon-garnitúra eladó. Fantanele (volt Etelek)-utca 124. 4792

RITKA ALKALOM.
Két vagy három szobás komfortos kertes házért egy jókarban lévő luxus Ford kocsit és három házhelyet adok. Aki egy, két vagy háromszobás komfortos kertes lakáshoz juttat, egy házhelyet adok. Rákóczi-ut elején sürgősen eladó egy 3 szoba, konyha, 1 szoba, konyha és 1 szoba és mellékhelyiségekből álló kertés villa 900 000 000 lejért. Érdeklődni „DOMUS”, Mária királyné-utca 24 szám.

Mária királyné-u.
környékén
üzlethelyiség
keltség miatt átadó.
Erdeklődni: „Domus”, Mária királyné-utca 24.

Gyermekkosci
utramodern, feláron
csúsz
„UNICOM”
nál Kossuth L.-utca 10

A „Monitorul Oficial”-ban (Hivatalos Lap) mindennemű közleményt pontosan megjelentetünk futárszolgálatlall. Hirdetések, előfizetések felvétele az összes lapok számára. Mozireklámok.
UHU
Kolozsvár, Mária királyné-u. 34

Figyelem! Olcsón!
Cukorka, gyarmatáru, gyümölcs, illatszert, gyógyszer, üveg, vas, kocsit, enőcs és mindennemű árúk csomagolásához szükséges
Figyelem!
Lemmel ádagárban,
Malom-u. 20. Tel. 884.

Ugyanott mindennemű építkezési anyag, deszka, cement, mész, gipsz, cserép, léglá, szigetelő lemez, fagyapórt is kapható.

Figyelem! 1947 június hó 15-én nyílik meg **Figyelem!**
a szovátai „Kaszinó-Et' erem” összes helyiségeivel.
Elsőrendű békebeli konyha, kitűnő kükülömenti fajborok, elsőrendű kiszolgálás a legszolidabb árrakkon! (Penzio-rendszer). A zenét az országosan közismert és közkedvelt Fátyal Lajos és tiztagu szalon- és tánczenekara szolgáltatja. **Czakó Adám**, a közkedvelt operaparodista énekel.
Friedmann Béla tulajdonos.

Beköltözhető ház,
három lakrészből álló modern belvárosi 8 éve épült, teljesen alapincézve
sürgősen eladó.
„Unicom” üzlet, Kossuth Lajos-utca 10.

Bécs községben eladó
(sürgősen) 3 szobás ház, fűszerüzlettel, kocsma, malom, stb. részekkel. Érdeklődni:
UHU IRODA
Kolozsvár, Mária királyné-utca 34. II. emelet.
Különő tökébeletelés! Ház, föld, üzlet vétel és eladást!

Folyik az ügyészégi vizsgálat a városi közellátási hivatalban

a cukorpanama hamis élelmiszerkönyveinek ügyében

Bebizonyosodott, hogy Boldur Máriát nem

bántalmazták a gazdasági rendőrségen

KOLOZSVÁR. — Részletesen foglalkoztunk annakidején azzal a cukorpanamával, amit a gazdasági rendőrség leplezett le és amelynek főszereplői között a városi közellátási hivatal két tisztviselője is szerepelt. A rendőri nyomozás adatai szerint a közellátási hivatal két tisztviselője mintegy ezer élelmiszerkönyvet állított ki szabálytalanul és ennek alapján lehetővé tette közel ezer cukorfejadag jogtalan felvételét, amit aztán a feketepiacon értékesítettek.

A törvényes útszóratanácsa az ügyben felmentő ítéletet hozott és szabaddá helyezte a vádlottakat. A vádlottak közül csak a román Nemzeti Színház ellátószerveinek volt vezetőjét ítélte el rövid szabadságvesztésbüntetésre. A felmentő ítélet általános meglepetést keltett és a szervezett munkásság tiltakozását váltotta ki. A Szaknámcs titkári értekezletén a gyáruk kiküldöttjei rámutattak arra, hogy érthetetlennek tartják ezt az ítéletet, hiszen szabálytalan uton élelmiszerkönyvet kerültek ki a városi közellátási hivatalból — mégpedig olyan nagy mennyiségben, hogy jóindulatú tévedés fel sem tűnhetett.

MŰVELŐDÉS

Gluck-vigoperabemutató a Zeneművészeti Főiskolán

Bevártuk a Zeneművészeti Főiskola vigoperaelőadásainak sorát, a szereplők hozzájárultak a repadhoz és elvették a kínos kámpalázat: látni akartuk a közönség érdeklődését és csak most, miután Gluck vigoperájának, „A rábedert Kádi” előadásorozatának szaknem végére értünk, most szeretnénk hozzászólni ehhez a nem mindennapi zenei eseményhez. Többre, van itt szó, mint arról, hogy Zeneművészeti Főiskolánk tanárai és növendékei egy kedves, özenéjű kis dalművet mutattak be. Közvéleményünk, szakembereink és a sajtó is már évek óta zörgalmazza egy kisoperaegyüttes és kamarazenei szervezését. A kérdés az: indokolt-e ez a kiadás és lehet-e az ilyen együttesek számára a jövőbeni lehetőség, melyekkel nem tudtunk megbirkózni.

Az operát zongorával kísérték. Útő Mária meg tudta oldani a feladatot, még sem tartható az a korszerűtlen elgondolás, hogy a főiskolának zeneszerzői vannak, akik a zongorakivonat alapján megszerezhetnék volna a művet. Ez külön értéke lehetne az előadásnak. Ezelőtt százhusz évvel a művelő nagyoperákat játszottak a kolozsvári színházban 20—22 tagú zenekarral, tehát a megalakított kamarazenei ellátás ma is a legkérdéses. Feleslegesnek bizonyult a Jodál Gábor szerepe, aki a zongorázó Útő Mária mellől légtérben kellett hadonászson.

A szereplő személyek közül M. József gyakorlati színházi, rendezői gyakorlata is még sem gördült eléggé az előadás. Talán a kevés próbának ez azt betudnunk, vagy a többi szereplő gyakorlatlanságának. Az előadás közlő legjobbak Sigmund György (Fatime) adottságai, nemcsak mert esztétikus a megjelenése, hanem a hangja is szép, kellemes és erős. Ha nem énekelte mindig a szöveget és biztosan, ezt lámpaláza mutatta. Mozgása is bizonytalan, ennek ellenére hisszük, hogy a közönség tagja lesz az együttesnek. A zongorázó József János (Útő Mária) (Zelmira). Hangja nem annyira erejű, de friss, jó anyag,

hogy az ügyben további vizsgálatot folytassanak.

Mint értesültünk, a cukorpanama ügyét tovább foglalkoznak a hatóságok és az ügyészség bevonásával szigorú vizsgálatot tartanak most a városi közellátási hivatalban, ahol visszamenőleg vizsgálják felül az ügykezelést. A vizsgálatot az ügyészség megbízottján

Senki sem bántalmazta Boldur Máriát!

A vizsgálat kiterjedt arra is, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az, amit a per egyik vádlottja, Boldur Mária állított és amit „orvosi bizonyítvánnyal” igyekezett igazolni a törvényszék előtt — hogy őt a rendőrségen súlyosan bántalmazták. Az utólagos vizsgálat során Boldur Mária beismerte, hogy letartóztatásának ideje alatt őt senki sem bántalmazta és csak azért állította ezt, mert „ugy védekezett, ahogy tudott”.

Mindenesetre a tárgyalás és elvégzés alkalmat nyújtott arra, hogy a gazdasági rendőrség és annak vezetői ellen — akik megfeszít-

kivül a rendőrfelügyelőség, hites könyvszakértők, valamint a Szaknámcs megbízottja folytatja le. Az eddigi eredményről még nem adtak híradásokat. Annyi azonban máris nyilvánosságra került, hogy a vizsgálat megállapította: a két tisztviselő 712 élelmiszerkönyvet állított ki nemlétező személyek részére.

tett munkával igyekeznek demokráciánk gazdasági életének vámszedőit leleplezni és megérdemelt helyükre, a börtönbe juttatni — burkoltan és nyíltan különféle vádak hangoznak el a nyilvánosság előtt.

A tárgyalás vizsgálat azonban megállapította, hogy ezek az állítások csak a büntetés elől menekülni igyekező vádlott valótlan kitalációk, rágalmak, amiket a vizsgálat teljesen megcáfol.

A cukorpanama ügyében a vizsgálat egyébként tovább folyik és — értesülésünk szerint — valószínű, hogy az ügy rendkívül érdekes, eddig még nem ismert részleteire is fény derül.

van képzelőtehetsége, bár még műkedvelő ízű amit csinál. Mórtyó Évának (Omega) is hiányzik a színházi rutinja, van azonban érzéke, humora és muzikális, ezért oldotta meg szerencsésen nehéz szerepét.

A főszerepek közül Sigmund Lajos hangja szép, de kicsi, iskolája sem rossz, viszont nincs színházi gyakorlata, ezért volt darabos, nehézkes Nurdinija. Maszkja és kosztümje sem volt szerencsés. Nem tudta elhárítani, hogy a fiatal leány (Zelmira) szerelmes belé. Sigmund Györgynek (Omar) van még tanulmányi. Használható színészi szerepét.

Nagyjából az előadás műkedvelő-ízű volt, de magában hordja egy kisoperaegyüttes kialakításának lehetőségét. Ezt abból láthatjuk, hogy a szereplők a záró négyesben már önélelven, biztosan és meggyőzően énekeltek. Olyan

kezdte ez a kísérlet, melyből komoly kisoperatársulatot lehet nevelni. Ezt azonban fegyelmezett kamarazenei és karmester nélkül nem tudjuk elképzelni.

A vigoperát Corelli D-dur Concerto grosso-ja előzte meg. A vonószekerek anyaga jó; megkülönböztető munkával hangversenyéretté lehetne nevelni. Egyelőre még a hangszeres nem szóltag egysége, tömören. A tisztaság sem elégitte ki. A szólisták (Nagy, Zsurka, Tokaji) egyenletlenek voltak és összejáratásuk is sántított. Szigorú próbák, mint mindig, itt is meg fogják teremteni azt a jándus, fegyelmezett kamarazenei együttest, melyre vágyunk és melynek erősen érezzük hiányát. Eisikovits tanárnak még nincs gyakorlata a vezénylésben. de meg van minden adottsága és képzettsége, hogy helyes irányba nevelje az együttest.

LAKATOS ISTVÁN IMRE

Végetért a szatmári középiskolák műsorversenye

SZATMARNÉMETI. — A szatmárnémeti középiskolák műsorversenye, melyet mindvégig rendkívül nagy érdeklődéssel kísért a város társadalma, befejeződött. A bírálóbizottság dr. Arokháti Vilmos elnökségével értekezletet tartott, hogy a verseny szabályok értelmében pontozással döntse el, melyik magyar középiskolát illeti meg a MNSz Petőfi-serlege. A döntés eredményeként az első díjat a református fiúgimnázium magyar népi jellegű műsora nyerte.

A bírálóbizottság megállapította, hogy az első műsorverseny színvonala messze felülmulta a

várakozást. Valamennyi iskola növendékei a legnagyobb lelkesedéssel, szeretettel és becsüggyalvással részt vettek a küzdelemben s éppen ezért úgy döntöttek, hogy minden iskola másodiknak tekintheti magát. A nyertes református fiúgimnázium a jövő évi újabb versenyelőadásokig őrzi a Petőfi-serleget, amikor ismét hatalmas küzdelem indul meg érte.

Az értékes versenydíjat szombaton adják át a győztes iskolának. A Népszínházban rendezendő ünnepélyre előreláthatólag felvont a műsorverseny valamennyi előadásán nagy számban megjelenő szatmári közönség.

Fenség, fizetek

Somerset William Maugham angol író „Fenség, fizetek” című vígjátékát újított fel penteken este a kolozsvári Állami Magyar Színház. A kitűnő vígjáték, amely satirikus képet fest a pénzmagánasság felkapaszkodott angol kispolgárról s az arisztokrácia üres, léha életéről, az öltöndű társadalmi rajz, amelyen még a happy end sem ront, mondván: a lány is férjhez megy s a főherceg is megmaradt.

Az előadás értékét kétségkívül Kovács György jelentős humoros kavarszátékja felerősítette. Főszereplő felé kapaszkodó nyárspolgári vágyakat s a vagyon durva göggyét

mutató szerepében Hegyi Lili minden mozdulata és hangjelzése kifejező volt. Csáka József humorán s az egész előadás derült a szépségszerű közönség. Kisebb szerepekben Flóra Jenő, Bara Margit, Golló Aliz, Sebesi Péter, Lantos Béla, Szendrői Mihály, Tóth Ilus és Sebesi László méltóképpen adták meg a jó prózai előadás jellegét. A vendégszereplő színészek közül a vendégek közül Szekernyés Gizi nevét kell megjegyezzük, mint igen biztató íróteret.

A rendezés Poór Lili gondja. Kezét dícséri.

H I R E K

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 258.

Felélős szerkesztő: BALOGH EDGAR

A kolozsvári MNSz gyűlés-naptára:

Junius 15-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kerekdombi tagozat tart meggyűlést a Maramuresului-utcai szék-házban.

Junius 16-án, hétfőn délután 6 órakor nőbizottsági ülés a szervezet Farkas-utca 7 alatti székházában.

Junius 17-én, kedden délután 7 óra-

kor a II. kerületi tagozat taggyűlése az Artila-ut 9 alatti szék-házban. Politikai beszámoló tart dr. Asztalos Sándor.

Junius 18-án, szerdán délután fél 7 órakor I. kerületi taggyűlés a Farkas-utca 7 alatti székházban. Politikai beszámoló tart Balogh Edgár.

SZOLGALATOS GYÓGYSZERTÁR. Junius 15-től június 20-ig bezárólag szolgálatos: dr. Biró (Szabadság-ter 4), Minerva (Dózsa György-utca 35), Victoria (Horea-ut 47), dr. Cseresznyés (Malinovsky-ter 13), Orient (Marasesti-utca 17), Holicca (Mócsok-utja 42) és Hercules (Marasesti-ter—Hősök-tere 14). Egész éjjel szolgálatos: dr. Biró, Victoria és Cseresznyés gyógyszerészek.

A PETŐFI-ALAP javára a gyűjtött szegek beszedését tovább folyik. A szombati nap folyamán az állami gyakorló gimnázium 4 kiló és az állami leányfőgimnázium 1.50 kiló szeget szolgáltattak be. Tekintettel arra, hogy az iskolák nagyobb részében a szeggyűjtés még folyamatban van, a MNSz helyi szervezetének vezetősége felhívja az iskolákat és a szeggyűjtő állomásokat, hogy a gyűjtött szeg legkésőbb június 19-ig a szervezet Farkas-utca 7. szám alatti székházában szolgáltatassák be. Az eddig beszedelt szeg mennyiség 51.35 kilóra emelkedett.

HALALOZÁSI HIR. Ravasz László püspök felesége június 13-án Budapestben meghalt. Temetése június 16-án, hétfőn lesz.

A KOLOZSVÁRI BETEGSEGÉLYZŐ PÉNZTÁR GYÓGYSZERTÁRA hétköznapokon délelőtt 8 és 14 óra, délután pedig 19—20 óra között van nyitva. Vasár- és ünnepnapokon a gyógyszerész déli 12 és 13 óra között tart szolgálatot.

HALÁLOS SZERENCSETLENSÉG A VERESVIZI TÁRNÁBAN. A nagybányai veresvizi tárnában halálos szerencsétlenség történt. Dalka János és Nemes Péter a bánya északi tárnájában, 3000 méternyire a föld belsejében dolgoztak. A munkaközben meglazult elzáró kőzet leomlott és Dalka Jánost halálra zuzta. Társa csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

TORNÁVIZSGA A REFORMÁTUS KOLLEGIUMBAN. A kolozsvári református kollégium június 15-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezte évi tornavizsgáját. A kollégium igazgatósága szeretettel vár minden sportkedvelő fiatalot, szülőket és érdeklődőket.

A FELVÉTELI VIZSGÁLATOK az állami magyar kereskedelmi főiskola V. osztályába június 24-én reggel 9 órakor kezdődnek. A felvételi vizsgálat tantárgyai: írásbeli és szóbeli: magyar és román nyelv, számítás, szóbeli: történelem, földrajz és francia nyelv. A felvételi vizsga díja 200.000 lej.

SPORTÉLETT

Összeállították a jugoszlávok ellen játszó román válogatott csapatot 16 csapat játszik össze az NB I-ben!

BUKAREST. — A Román Labdarúgó Szövetség tegnap esti ülésén összeállította a június 22-iki jugoszlávok ellen játszó román válogatott csapatot, amely a következők:

Lazareanu (Ciocanul), Marinescu (Carmen), Faramthy (Vasas), Bacut (ITA), Mari (CFR Bukarest), Paraschiva (Jiu), Farkas, Marian, Kovács (Carmen), Stiebler (ITA), Reiter (CFR Temesvár). A válogatott csapatban csak az utolsó helyen lesz változás, ha a mai forduló után valamelyik játékos leserül. A tartalékjátékosokat csak hétfőn jelölik ki a Ro-

mán Labdarúgó Szövetségben. A válogatott csapat szerdán az Unirea Tricolor ellen játszik könnyebb edzőmérkőzést, majd a Bukarest melletti Snagovban pikennek a játékosok a vasárnapi mérkőzésig.

A fővárosi lapok jelentései szerint sportkörökben biztosra veszik, hogy összeállították az NB I-ben 16 csapat fog játszani. Esetben csak az FC Craiova és a Prahova csapatjának bajnoka és a második helyezettek körmérkőzéseiből kerülő győztes csapat.

Ma tartják meg a román és magyar népiskolák tornaünnepélyét

KOLOZSVÁR. — Kolozsvár mai sportműsora igen gazdag és változatos. A városi sporttelepen délelőtt fél 9 órai kezdettel a magyar és román népiskolák tornai ünnepélye lesz, amelyen a kolozsvári népiskolák tanulói is felvonulnak. Az egyetemi stadionban délelőtt 9 órakor a szakszervezeti atlétikai bajnokságokat bonyolítják le, míg a Dermata teniszpályán a Dermata női teniszcsapata a BEAC ellen, férficsapata pedig a CFR ellen játszik a Caracostea és a Camarasescu Kupa döntőjében.

Ruracné Bereczki Magda a világ egyik legjobb teniszjátékosa — írják a londoni lapok

LONDON. — A wimbledoni nemzetközi teniszbajnokságokra megérkeztek Európa legjobb teniszesei. Ruracné Bereczki Magda, Románia bajnoknőjének, aki régebben éreztett meg az angol fővárosban, fényképét a legtöbb angol

lap az első oldalon közli, megjegyezve, hogy megérkezett a világ egyik legjobb női teniszjátékosa, akinek komoly esélye van arra, hogy megnyerje a wimbledoni nemzetközi teniszbajnokságok női egyes versenyt.

SPORTHIRADÓ

A BUKARESTI CFR RUGBYCSAPATA pénteken érkezett vissza csehlovákiai portyájáról. A CFR nagy sikerrel játszott, mert az öt mérkőzésből négyet megnyert, míg egy mérkőzésén Prahovában a Sparta ellen 3:3 arányban döntetlenül végződött. A bukaresti válogatott rugbycsapatát a fővárosba való megérkezésük ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

A LEGJOBB FRANCIA ATLETÁK és kerékpárosok június 21—22-én Budapestben versengenek az MTE nemzetközi versenyén.

BULGÁRIA. AIFANIA Balkán-kupa mérkőzés lesz vasárnap Szófiában. A Balkán-kupa küzdelmei negy egymást követő vasárnap zajlanak le: június

22-én Románia—Jugoszlávia Bukarestben, június 29-én Jugoszlávia—Magyarország Belgrádban, majd július 5-én Bulgária—Románia Szófiában.

A BUDAPESTI ZÁGRAB OKULVÖMLÉKŐZÉST 1936 arányban a magyar csapat nyerte meg Zágrábban.

A IASI POLITECHNICA a főiskolai labdarúgó bajnokságok elődöntőjében 3:2 arányban győzött a bukaresti kerékpárosi akadémiája csapata ellen. A döntőben a Politechnica csapata június 27-én Kolozsváron az Universitatea ellen játszik.

LEGUJABB:

A szombat esti minisztertanácson

Gheorghiu-Dej a gazdasági élet új- építésére teljes programot terjesztett elő

BUKAREST. — A Román Rádió esti 10 órai jelentése: A Groza Péter miniszterelnök letével megtartott szombati minisztertanács ülésen Gheorghiu Gheorghiu-Dej, nemzetgazdasági miniszter a Román Kommunista Párt nevében az ország gazdasági életének újépítésére vonatkozóan egy teljes programot terjesztett elő.

A tervezetet a minisztertanács elfogadta, a részletek megbeszélésére és a terv gyakorlati megvalósítására Gheorghiu Gheorghiu-Dej miniszter vezetésével miniszteri bizottságot küldött ki. A bizottság tagjai Traian Savulescu földművelésügyi miniszter, Tudor Ionescu bányaiügyi és Alexandru Alexandru pénzügyminiszter.

A kormányzati kérdések megbeszélésének legmagasabb fóruma a DPB teljes politikai tanácsa

BUKAREST. A Demokrata Pártok Blokkjának politikai tanácsa, amint már telefonjelentés alapján közöltük, pénteken este ülést tartott Groza Péter miniszterelnök elnöklétével. Az értekezleten az összes pártok kiküldöttjei részt vettek.

A „Romania Libera” beszámoló arról, hogy a politikai tanács ülésén Gheorghiu Gheorghiu-Dej miniszterelnök helyettes, külügyminiszter a DPB politikai tanácsülésén szókatlan indítványt tett. Azt indítványozta, tekintettel arra, hogy a napirenden kimondottan kormányzati kérdések szerepelnek, az ülésen csak a négy kormányzópart kiküldöttje vegyenek részt.

Világos, hogy a politikai pártok jelenlévő kiküldöttjei ezzel az indítvánnyal nem értették egyet és újolag leszeggették, hogy a kormány az alapelménynek meg-

felelően a Demokrata Pártok Blokkjába tömörült pártok kormányra és kifejezője, tekintet nélkül arra, hogy jelenleg képviselő vannak-e a kormányban vagy nem. Eppen ezért a kormány politikai körüli megbeszéléseknek nem lehet más magasabb fóruma, mint a Demokrata Pártok Blokkja teljes politikai tanácsa. Minden más magyarázat e szervezet egységének a gyengítését jelenti.

A magyarázat után Tatarescu miniszterelnök helyettes indítványát elvetették és teljes ülésen vitatták meg a kormányzás kérdéseit.

Az ülésen felolvasták Tatarescu a különböző pártok vezetőihez küldött memorandumát és megkezdték annak vitáját. Az ülés 10 órakor ért véget azzal a határozattal, hogy a vitát a legközelebbi tanácsülésen, valószínűleg június 17-én, kedden folytatják.

mesterkedéseiről, rámutatva arra, hogy a munkásegységfrontba tömörült munkásság ezekre a mesterkedésekre a tartós és igazságos békéért való munkával és harccal felel a békét szerető népek oldalán a Szovjetunióval az élen.

ALAIRTAK A ROMÁN-SZOVJET VASUTI EGYESMÉNYT

Az Agerpress moszkvai jelentése szerint a szovjet-román vasuti egyezmény aláírása alkalmából Iorgu Iordan, Románia moszkvai követő fogadást adott, melyen megjelent Govalev, a szovjet közlekedésügyi miniszter, a miniszterium több magasrangú tisztviselője, a román küldöttség tagjai Gyály Zoltán és Negrus igazgató vezetésével, valamint a követség tagjai. Az egyezmény aláírása után Govalev szovjet közlekedésügyi miniszter adott fogadást a román küldöttség és a román követség tiszteletére.

A román vasuti küldöttség június 14-én indult vissza az országba.

ROMÁN KÖZMŰVELŐDÉSI KÜLDÖTTSEGE SZEGEDEN

BUDAPEST. — Nagyobb román küldöttség érkezett Temesvárról Szegedre, hogy elősegítse a két város közötti művelődési kapcsolatok elmélyülését. A küldöttséget a temesmegyei prefektus vezeti.

200 MILLIÁRD GYÜMÖLCS-KIVITELRE

A Nemzeti Bank 200 milliárdos hitelkeretet biztosított az export céljára való gyümölcsvásárlásokra.

A kivitt gyümölcsért elsőrendű fontosságú árukat hoznak az országba.

mondotta a képviselő — és deportálásával távol lehet tartani az amerikai filmgyártástól s így filmjei nem kerülnek többé az amerikai ifjúság elé. A moszkvai rádió szerint Chaplint azzal vádolják, hogy Hollywoodban kommunista tevékenységet fejtett ki. TRUMAN ALAIRTA A BÉKESZERZŐDÉST TÖRVÉNYT

WASHINGTON. — Truman amerikai elnök ma Washingtonban aláírta az Olaszországgal, Romániával, Magyarországgal és Bulgáriával kötött békeszerződés megerősítéséről szóló törvényt, jelenti a londoni rádió.

PARISZTAN ALKOTMÁNYOZÓ NEMZETGYŰLÉSE JULIUS 1-ÉN ÖSSZEÜL

DELHI. — Julius 1-én összeül Pakisztán alkotmányozó nemzetgyűlése, amelynek munkájában a jelek szerint részt vesznek a Pakisztánhoz tartozó tartományok muzulmán képviselői is. Politikai körökben úgy vélik, hogy utakon jár fognak Bengália keletosztása ellen s kéri Hindosztánhoz visszacsatolást. Indítványozni fejtik, hogy Harachi legyen Pakisztán ideiglenes fővárosa, későbbre azonban új főváros építését tervezik, közelebb a hegyekhez, valószínűleg Ravalpinditől nem nagyon messze.

A Szakszervezeti Világszövetség közgyűlésének munkája

PRAGA. — A Szakszervezeti Világszövetség prágai közgyűlése foglalkozott a spanyol és a görög szakszervezetek ügyével. Elhatározta, hogy kérést intéz a görög kormányhoz, engedélyezze a görög szakszervezeteknek értekezlet megtartását, amelyen tervet dolgoznak ki működésük érdekében. A spanyol kérdéssel foglalkozva egyhangulag úgy határozott, hogy alapot szerveznek a spanyol szakszervezetek pénzügyi megsegítésére. A közgyűlés előző nap megszakította a német szakszervezetek felvételét a Világszövetségbe. Csak a lengyel kiküldött szavazott javaslata ellen. A közgyűlés a felvételt a következő két felbontás-kötöttség: a németországi szakszervezeteknek mindennek előtt egyesülniök kell; a Világszövetség németországi fiókirodája révén tájékozódni kíván a német szakszervezetek tevékenységéről.

Major Tamás kolozsvári vendégszereplése őszire marad

KOLOZSVÁR. — Megirtuk, hogy Major Tamás és Csiki Hilda színművészek még ebben a hónapban romániai látogatásuk során Kolozsváron és Bukarestben fognak vendégszerepelni. A látogatás időpontjában azonban változás történt, amennyiben Major Tamás Szendrői Jenő művészeti vezérfelügyelőtől pénteken este érkezett levelében kérte, hogy megnevékedett elfoglaltságára való tekintettel vendégszereplését halasszák el őszre.

A lengyel négyéves terv

A nagybirtokosokat eltávolították

— mondotta Mink lengyel iparügyi miniszter a nemzetgazdasági életéről

A dollárdiplomácia, az amerikai imperialisták a népek önállósága és függetlensége ellen irányuló durva támadása idején az egyes országok nemzetgazdaságának rendszere, nemzeti erőfeszítésének iránya és célja nemzetközi kérdéssé emelkedik.

Romániában két esztendő harc után most érkezünk el oda, hogy az újépítés és a tömeges szocializáció emelése érdekében az erőforrások tervszerű felhasználása megindulhat, s Magyarországon is csak most lendül igazán harcra a demokrácia a néhány hónappal ezelőtt már kidolgozott hároméves terv megvalósítása érdekében. Jugoszláviában, Bulgáriában, Csehszlovákiában és Lengyelországban azonban már benne vannak a gazdasági tervek végrehajtásában.

A háború a felsorolt országok közül kétszertelenül Lengyelországot pusztította el a legrettenetesebben. A lengyel népek 7 millió halálos áldozata van, tehát a lakosságuk majdnem 20 százaléka semmivé vált. Emellett majdnem a teljes nemzeti vagyon is. Körülbelül 20 milliárd dollár értékű kárt okoztak a német fasiszták Lengyelországnak.

Ezzel szemben a lengyel demokrácia az 1946 január elsejétől számított négy esztendő alatt, egészen 1949 december 31-ig beárólag nemcsak elérte a háború előtti életszínvonalat, hanem túl is haladja azt a legfőbb közszükségleti cikkekben.

Íme a tervnek néhány rendkívül fontos adata:

Az 1938-as termelést 100-nak számítva 70 százalékos búzából készült liszt fogyasztása 1946-ban 34 volt, 1947-ben 66, 1948-ban 78, 1949-ben 108 lesz. A cukorfogyasztás emelkedése így alakul az 1938-as termelést 100-nak számítva: 57—88—111—145. A disznóhús fogyasztása: 70—119—217—283. A zsiradék: 88—109—176—259. A szörnyű pusztításokra jellemző, hogy a tehénhús fogyasztása jelenleg 43 és 1949-ben sem lesz több 45-nél, ezzel szemben a

tengeri hal máris 438 az 1938-as 100-al szemben és 1949-ben 579-re emelkedik. A tojásfogyasztás is a következőképet mutatja: 78—91—210—319.

Az iparcikkeknek a helyzet a következő, az 1938-as termelést itt is 100-nak véve: a szén máris 185, 1947 végén 229, 1948-ban 233, 1949-ben 238 lesz. Körülbelül kétszerezére emelkedik a vastermelés is, míg a textilárunknál a kép a következő: 1946-ban 64, 1947-ben 96, 1948-ban 111, 1949-ben 116. A nehéz börttermelés 946-ban 24 volt, jelenleg már 103, 1948-ban 150 lesz és 1949-ben eléri a 158-at. Hasonló a fejlődés a könnyű börtérnél is.

1947-ben a nemzeti jövedelem 12,53 milliárd zlotyot tesz ki, egy lakosra pedig 515,6 zloty jut, tehát a lakosság keresete a négyéves terv első évében már meghaladta az 1938-as színvonalat. De 1949-re a nemzeti jövedelem 12,53 milliárd zlotyot (tesz dik és egy lakosra 824,8 zloty jut fejenként. Meg kell je gyezni, hogy a számítások 1938-as zlotyban történtek.

Mi tette lehetővé ennek a hatalmas tervnek a kidolgozását és milyen erőkre számíthat a lengyel demokrácia annak megvalósításában? Hilary Mink lengyel iparügyi minisztert idézzük:

— A terv természetes következménye azoknak a gyökeres gazdasági és társadalmi reformoknak, amelyeket Lengyelországban sikerült megvalósítani. A nagybirtokosokat és a nagytökéket eltávolítottuk a lengyel nemzetgazdaságból és az állam, valamint a szövetkezetek átvették a gazdasági fejlődés irányítását.

Az összes nemzeti erőket összefogásával és munkábalendítésével indult el tehát a lengyel nép hazájának felvirágoztatása felé, és éppen, mert erről van szó, mert önmagáért és hazájáért dolgozik minden lengyel, bizonyos hogy az egész világ szabad népeinek rokonszenvével kísérve, erőfeszítéseiket siker fogja koronázni.

Megemlékezés a galaci munkás- vértanúkról

Ünnepélyes ülést tartott a képviselőház pénteken délelőtt, amelyen megemlékeztek az 1916-ban a Bratianista-kormány által kivégzett galaci munkásokról. A történelmi évfordulót elsőnek Dumitru Hagiu, a Kommunista Párt képviselője méltatta, rámutatva arra, hogy bár a földbirtokosok és bankárok kormánya a legkegyetlenebb eszközöktől sem riadt vissza a munkások jogainak megakadályozására, az *egyszeres munkásság határozott harccal halad előre azon az úton*, hogy a minden népek szabadságát biztosító demokratikus rendszerben minden dolgozó részére bizottsága a kegyeret és a szabadságot.

A képviselőházi megemlékezésével csaknem egyidejűleg Galacon is hatalmas munkástömegek részvételével emlékeztek meg a 31 év előtti vértanúkról. A nagyszabású ünnepségen, melyet a munkásegységfront, a város és a szakszervezetek közösen rendeztek meg, a munkásság lelkes tüntetést rendezett a hazai és külföldi reakciók háborus uszításával szemben.

Az ünnepségen Miron Constantinescu kommunista képviselő, a Román Kommunista Párt központi lapjának, a Scanteianak szerkesztője mondott hatalmas leleplező beszédet a reakciós imperialista körök és nyugati trösztök

Nagy antifasiszta párt megalakítására készülnek Amerikában

Wallacet nemcsak az Egyesült Államok elnökének jelölik, hanem ő lesz a párt vezére is — A munkásellenes törvény miatt általános sztrájk készül Amerikában

NEWYORK. — A szovjet hírszolgálat közli az „United Press” ügynökség jelentését, amely szerint Hartley köztársaság-párti képviselő, a képviselőház munká- és nevelésügyi bizottságának az elnöke, aki ugyanakkor egyik szerzője a munkásellenes törvényjavaslataknak, kijelentette, hogy a szakszervezetek vezetői általános sztrájkot terveznek a szakszervezetek jogait korlátozó törvényjavaslat elleni tiltakozásul. Hartley közölte, hogy a szakszervezetek az utóbbi hónapokban 900 tiltakozó beadványban figyelmeztették a kormányt, hogy egy hónapon belül általános sztrájkot kezdenek. A megjelölt határidő azt mutatja, hogy a sztrájkra a kongresszus szünidejének a megkezdése után kerül sor. Hartley ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a kongresszus nyáron is ülésezni fog.

Forster, a kommunista párt nemzeti tanácsának az elnöke rádióbeszédében bírálta azt a törvényszakaszt, amely megtiltja a szakszervezeteknek, hogy a választási harc idején pénzügyi támogatásban részesítsék a jelölteket. Rámutatott, hogy ez veszedelmesen sértene az amerikai munkások politikai jogait. Felhívta a munkásokat, hogy az 1948. évi elnökválasztási harc megkezdése előtt a monopolista- és fasisztellenes új nagy népi párt elkövetésével álljanak ellen a reakciónak.

A moszkvai rádió megállapítja, hogy Wallace népszerűsége az Egyesült Álla-

mokban egyre növekszik. Amerikai körök szerint valószínű, hogy Wallace nemcsak az elnökválasztáson vesz részt, hanem pártvezér is lesz, megatartva az Egyesült Államok harmadik pártját.

KÉT JUGOSZLÁV RÁDIÓ KÖZVEIT MAGYAR MŰSÖRT

BUDAPEST. — A jugoszláv rádióállomások közül a belgrádi és az eszaki közvetít magyarsorsort. Az eszaki állomás külföldön eddig nem volt hallható, most azonban erősebb üzemmel működik s a 256 méteres középhullámon külföldön is jól hallható. Hetenként kétszer közvetít magyar műsört: pénteken 8 óra 30 perctől 9 óráig, vasárnap 10 óra 15 perctől 10 óra 30 percig.

CHAPLIN-ÚGY, VAGY IGY ERTELMEZI AZ AMERIKAI REAKCIÓ A SZABADSÁGOT

WASHINGTON. — Az amerikai képviselőházban John Rankin Mississipi állambeli képviselő javaslatot tett Charlie Chaplin deportálására, mert szerinte a világhírű filmszínész veszedelmes Amerikára. Chaplin megtagadta amerikai állampolgárrá válását —

Holnaptól a ROYAL-filmszínházban

A szabad magyar filmgyártás első alkotása!
1946-os produkció!

A TANITÓNŐ

Bródy Sándor hírneves színműve után. Főszereplők:

Jávor Pál, Szörényi Éva, Rózsahegyi K.,
Gózon Gyula, Berky Lili, Várkonyi Z.

Kezdetre 3, 5, 7 és 9 órakor.

Holnaptól a Royal Palaceban

Szenzációs cow-boy film. Főszerepben:

WILLIAM BOYD

Kezdetre fél 4, fél 6, fél 8 és 9 órakor.

1947-es új amerikai film!